

Első lépés

Örömmel üdvözlünk a vasúti vezérigazgatóság bölcs intézkedését, amellyel augusztus elsejei hatállyal lesz állítja a gyorsvonatok viteldiját, ha az volna meggyőződésünk, hogy a mérséklés csak első lépése, bevezető akkordja a régen követelt vasúti tarifa-reviziónak. Sajnos azonban, a multak tapasztalatai hangfogót helyeznek ujjongásunkra, mert már sok esetben láttuk a kezdő lépések megtételét és amikor azután folytatni kellett volna a helyes intézkedések sorozatát, mindig megakadt valahol a dolog és minden maradt a régiben. A vasúti vezérigazgatóság ma rendeletet adott ki, amelyben lesz állította a száz kilométerig terjedő távolságokra a gyors és kombinált vonatok jegyének árát. Ezzel mindenesetre nagy szolgálatot tett az utazóközönségnek és főképen saját magának.

Tagadhatatlan, hogy a vasút tarifa-politikájának voltak bizonyos hátrányai. Ezt meg lehetett állapítani különösen abból, hogy nem tudta felvenni a versenyt a mindjobban erősödő konkurrenciával: az autóbussz-forgalommal. Az autóbusszok olcsóbban bonyolították le a forgalmat, ez volt az egyetlen előnyük a vasutakkal szemben, amelyek kényelmesek és gyorsabbak voltak az autóbussznál, de ezzel szemben kevésbé voltak hozzáférhetőek a nagyközönség részére. A tarifa-leszállításhoz mindezt nem mert a vasutigazgatóság hozományulni, különböző módon kísérletezett, hogy a mutatkozó deficitet eltüntesse s csupán a legkézenfekvőbb megoldáshoz nyult legkésebben. Mert a vasúti viteldij lesz állításával, ha azt előbb életbe lépteti, sikerült volna nemcsak az autóbusszkonkurrenciát teljesen kiküszöbölni, hanem a vasúti forgalom is oly mértékben lendült volna fel, hogy azzal egy csapásra meg lehetett volna szüntetni a mind súlyosabbá váló ráfizetéseket.

Eveken keresztül tanulmányozták a bizottságok a CFR költségvetésének összeállítását, amelynél igyekeztek létszámcsökkentéssel és különböző leépítésekkel fenntartani a költségvetési egyensúlyt. A bizottságok javaslatában azonban sehol sem fordul elő, hogy radikálisan kell megoldani a kérdést, amelynek egyetlen módja a viteldij lesz állítása, vagyis a vasút hozzáférhetővé tétele az ország elszegényedett lakosságának is. Azonban az új lesz állításnál is többet várunk. Nemcsak a gyorsvonatoknál, hanem a személyvonatoknál is meg kell indulni az olcsóbbodási folyamatnak.

Örömmel üdvözljük az első lépést, amelyet azonban matematikai biztonsággal követni kell a többinek. Nemcsak a gyorsvonatok tarifáját kell lesz állítani és nemcsak száz kilométeres távolságra. Az egész vonalon jelentékeny redukciónak kell alkalmazni, módot adni az embereknek arra, hogy utazhassanak, olcsó árakkal kell letörni az autóbusszok konkurrenciáját, alkalmat kell adni arra, hogy a fatermelő, aki olcsón jut a fához a hegyek között, olcsón is szállíthassa el a piacokra és akkor nem zug végig a folytonos panasz a CFR. impozáns bucuresti-i palotáján. Nem lesz szükség manőverezésekre, amelyek csak ideig-óráig tarthatják fenn az egyensúlyt és amelyek legfeljebb csak elodázzák, de meg nem akadályozhatják a különben halálos biztonsággal bekövetkező csődöt. Céltudatos, komoly munkát a be nem vált politika helyébe és akkor bizonyos, hogy a vasút ismét egyik fő jövedelmi forrása lesz az államnak. Az ország elsőrendű érdeke követeli a vasúti tarifa általános revízióját és a reális élet követelményeivel való összhangba hozását. Az első lépés után tehát várjuk a többit. (M.)

Maniu kormányalakítása egyelőre bizonytalan

Az elmaradt királyi audiencia --- Két hét múlva kerül sor az új kormány kinevezésére --- Izgatott hangú értekezlet Mironescu lakásán --- A liberális párt értekezlete --- Az önjelöltek mindenütt csufos vereséget szenvedtek Argetoianu minden körülmények között megvédi a konverziós törvényt

Bucurestiből jelentik: A belpolitikai helyzet sem a várható kormány elnöksége, sem pedig a kormánypárt elnöksége tekintetében a mai nap nem változott. Maniu ma délután hosszabb megbeszélést folytatott Iuniannal és erre való tekintettel Maniu mára tervezett újabb királyi kihallgatása elmaradt. Ma délután 6 órakor kezdődött meg a nemzeti-parasztpárt vezérlőbizottságának ülése. Mára nem várnak különösebb döntést a vezetőségi értekezletől, mert a Vaida-kormány a mandátumok igazolása és a parlamenti elnökség megválasztása után hagyja el a helyét és így az új kormány kinevezésére 10—14 nap előtt aligha kerülhet sor. Kétségtelen, hogy főleg gazdasági és pénzügyi szempontból a nemzeti-parasztpárt új kormányában az összes erőit mozgósítja, már csak azért is, hogy a külföld előtt biztosítsa tekintélyét. Az a hír, hogy Maniu megváltoztatta volna magatartását, legalább is egyelőre, még korai. Maniu még mindig nem döntött az elnökség elfogadása mellett.

Bizonytalan Maniu magatartása

Ugy a délelőtt, mint a délután folyamán állandóan folytak a beható tárgyalások a nemzeti-párt csoportjai között. Délelőtt Maniu hosszasan tanácskozott Vaidával, majd Mironescuval. Megbízható jelentés szerint Maniu továbbra is kitart intranzigens álláspontja mellett. Maniu magatartása bizonytalanságot keltett úgy a kormány, mint a többség körében. Mihalache és Iunian tanácskozást folytattak egymással, mert egyikük sem tud egyetérteni Maniu magatartásával. Ma délután 6 órakor Mironescu lakásán megkezdődött a nemzeti-parasztpárt vezérlőbizottságának értekezlete, amely hír szerint meglehetősen izgatott hangnemben folyt le. Az ülést ma éjjel, majd holnap délelőtt és délután folytatják és aligha

lesz döntés péntek éjjel előtt. Maniu Gyula és politikai barátai oda akarnak hatni, hogy Mihalache vonja vissza lemondását és vezesse tovább az ügyeket.

A liberális-párt ma délután szintén vezetőségi ülést tartott. Az ülés szintén izgalmas módon folyt le, mert hír szerint Duca hívei felvetik azt a javaslatot, hogy Duca pártja ne jelenjék meg a parlament ünnepélyes megnyitására, amit viszont a többség ellenez. Az ülés lefolyásáról kommunikét ad ki a párt.

Argetoianu küzd a konverzióért

Argetoianu volt miniszter agrár-körökben tett kijelentése szerint arra a hírre, hogy a nemzeti-parasztpárti parlament a konverziós-törvényt módosítani akarja, úgy nyilatkozott, hogy ezt a törvényt minden erejével megvédi és konverziós frontot alakít a kormány ellen, ha a törvény módosítását határozná el. Ragaszkodik ahhoz, hogy ez a törvény minden betűjéig teljes érvényben maradjon és bizonyos abban, hogy a parlamentben Lupu, Bratianu György és Goga, a parlamenten kívül pedig Garoild agrár-ligája ebben a küzdelemben mellette fognak állani.

A hivatalos lap mai számában azoknak a listáknak névsorát is közli, amelyek a választások alkalmával nem érték el az előírt két százalékos és teljesen kibuktak. Megállapítható, hogy az összes személyi listák megbuktak. Főképpen a régi királyságban szerepeltek ezek és van olyan megye, ahol öt-hat jómódu politikai önállósította magát és külön indult a választási harcban, függetlenül minden politikai párttól. A kimutatás szerint a választásokon olyan listák is szerepeltek, amelyek összesen két, három, vagy öt szavazatot kaptak. Az önjelöltek hatalmas tömege bukott tehát ki a mostani képviselőválasztások alkalmával.

„A kis dunai államok nem tudnak saját erejükből talpra állani”

A nemzetközi mezőgazdasági bizottság ülése — A német-román preferenciális szerződést a délamerikai államok tiltakozása miatt nem lehetett életbe léptetni

Lausanneból jelentik: A nemzetközi mezőgazdasági bizottság most folyó ülészakán Nicolay francia delegátus a dunai államok pénzügyi és gazdasági helyzetének rendezéséről tartott beszédet, amelyben kifejtette, hogy a kis dunai államok nem tudnak a saját erejükből talpra állni és hogy ezért feltétlenül szükség van arra, hogy a nagyobb európai államok részükre egyoldalú kedvezményeket nyújtsanak. Keiserling német delegátus kifejtette, hogy Németország kész bármikor a dunai kis államok segítségére sietni, azonban

rámutatott arra, hogy legutóbb is ebben a szándékában az amerikai államok vétója gátolta meg. A német delegátus utalt arra, hogy a német-magyar és német-román preferenciális kereskedelmi egyezményeket a délamerikai államok tiltakozása következtében nem lehetett életbe léptetni. Sandl magyar delegátus teljes mértékben igazat adott úgy a francia, mint a német delegátusok felszólalásainak és megemlítette, hogy a külkereskedelmi forgalom szervezatlensége egyik oka a jelenlegi pénzügyi válságnak.

A pénzügyminiszter hozzájárult, hogy a hátralékos fizetést és nyugdíjat beszámítsák az adóösszegbe

A kompenzáció feltételei — Rendelet a pénzügyigazgatóságához — Egyhavi nyugdíjból nem vonható le egyszerre a hátralékos adó

Mironescu pénzügyminiszter az utóbbi időben intenzíven foglalkozott annak a tanulmányozásával, hogy mik azok az esetleg elhárítható okai annak, hogy az adók behajtása oly lassan és sűrű fennakadással történik. A pénzügyminiszter megállapította, hogy az adók behajtásának egyik akadályát az képezi, hogy egyes adózóknak az állam nagyobb összegekkel tartozik és ezek ezért nem tudnak eleget tenni az állammal szembeni kötelezettségeiknek. A minisztériumhoz az utóbbi időben több kérvény futott be arra vonatkozólag, hogy adjanak engedélyt arra, hogy ezeket az összegeket kompenzálják. Arra való tekintettel, hogy ez a kompenzáció valóban jogos és, hogy ez a jelenlegi viszonyok mellett az állam részére is előnyös volna, a miniszter elrendelte, hogy bizonyos feltételek mellett alkalmazni lehessen a kompenzáció, illetve a kiegyenlítés elvét.

Az erre vonatkozó rendelet ma érkezett meg az aradi pénzügyigazgatóságához és a következőket tartalmazza: Bármilyen adózó, akinek az állammal az 1931-es, vagy 1932-es évre fizetésből, vagy nyugdíjból származó esedékes követelése van, kérheti, hogy a követelés ellenében az 1931. évre szóló hátralékos adójának egyötödét kompenzálják. Az adózónak tehát legalább a hátralék negyötödét ki kell fizetnie. Ugyanez vonatkozik azokra is, akik az állam részére az 1931-es, vagy 1932-es évben szállítást végeztek, vagy munkálatakat hajtottak végre. Az 1932-es évre szóló adóhátralékoknak csak egy tizedet kompenzálható a fentemlített esetekben, illetve legalább az adó kilenc tizedét, vagyis kilencven százalékát ki kell fizetni. A kompenzációt csak az eredeti hitelező, vagy annak örökösei javára lehet végrehajtani, nem pedig olyanokra, akikre ezt a követelést átírta volna. Mindennemű kompenzáció csak abban az esetben engedélyezhető, ha a fenti rendelkezések értelmében a hátralékos adónak legalább nyolcvan, illetve kilencven százalékát készpénzben kifizetik.

Azoknak a tisztviselőknek és nyugdíjasoknak, akik már több, mint négy hónapja nem kapták meg illetményeiket, jogukban áll,

hogy hátralékos fizetéstükkel teljes egészében kompenzálják adótartozásukat. Azoknak a tisztviselőknek és nyugdíjasoknak, akik három, vagy négy hónapja nem kapták meg illetményeiket, nem kell egyszerre kifizetni hátralékos adójukat, ha egy havi illetményükhöz jutnak, hanem ezt a hátralékos adót két havi részletben egyenlíthetik ki. Azok a tisztviselők és nyugdíjasok, akik nem fizették ki adójukat és ennek következtében nem kapták meg illetményeiket, kérhetik, hogy fizetésükből levonják az adóra esedékes összeget. Ezt a levonást csak a pénztáros hajthatja végre, azzal a feltétellel, hogy másnap a levont összeget adóként valóban lefizesse a pénzügyigazgatóság pénztárába. Az adónyugtákról másolatot kell küldenie a pénzügyminisztériumba. A pénzügyminisztérium egyébként a kompenzáció technikai végrehajtására vonatkozólag a legközelebbi jövőben részletes utasítást küld a pénzügyigazgatóságoknak.

Von Papen: „A monarchia restaurálása jelenleg nem aktuális” A német kancellár nyilatkozata a kormány terveiről -- Küzdelem az állami és kulturbolsevizmus ellen -- Véres harc a plakátragasztók között

Berlinből jelentik: Von Papen ma nyilatkozott az United Press tudósítójának az elnöklése alatt álló kormány legközelebbi terveiről. A német kancellár többek között a következőket mondotta:

— A német kormánynak mindenekelőtt az a programja, hogy visszaszerezze egy politikailag, mint gazdaságilag azt a helyet, amelyre Németország igényt tarthat. Meg kell szüntetnie a versaillesi szerződés azon vádlójának, amely Németországot száműzte az európai nagyhatalmak sorából és amely megfosztotta gyarmataitól azon a címen, hogy Németország a legrosszabb gyarmatosító állam.

A kormány sorsa természetesen a vasárnap lebonyolódó német választásoktól függ.

Lehet, hogy a nemzeti szociálistáknak a német

Jégeső vonult el Arad felett

Hatalmas vihar vonult el ma délután három óra tájban Arad felett. Hatalmas szél izzott el a kánikulai forróságot és mennydörgés és villámlás közepette, sűrű jégeső hullott alá, amely percek alatt nagy tömegben borította el a város utcáit. Magyoronagyságu jégdarabokat csapdosott a szél nagy erővel a földhöz, olyan sűrű tömegben, amilyenre régen nem volt példa. A külvárosok pincéit percek alatt elöntötte a víz, a jég pedig a város határában lévő szőlők termésének egyrészt pusztította el.

A hirtelen jött vihar nyomán természetesen nagy pánik keletkezett a sétálóknak és strandolóknak között. Pillanatok alatt üresen állott a strand, ahonnan riadtan menekültek a pár perccel azelőtt vidáman uszkáló és napkurázó fürdőzők. Az utcák közönsége is elmenekült és titkos félelemmel figyelte az eget, miután mindenkinek eszébe jutott a néhány év előtti nagy jégeső, amely az egész városban jelentékeny károkat okozott. Körülbelül negyedórán át zuhogott alá a jég, majd a felhők éppolyan hirtelenül elvonultak, mint ahogyan jöttek és újból kisütött a nap. A vihar szerencsére nem okozott nagyobb károkat.

A hegyaljáról eddig beérkezett jelentések szerint, a délutáni zivatar Gyoroktól Világos felé húzódott, jég azonban a Hegyalján senol sem volt. A szőlősgazdák tehát teljesen nyugodtak lehetnek, mert a zivatar seholy kárt nem okozott.

nemzetiekkel vagy a centrummal collaborálva sikerül a többséget megszerezniük, de nem lehetetlen az sem, hogy a nemzeti szociálisták a mostani kormányt fogják támogatni.

A monarchia restaurálásának kérdése jelenleg nem aktuális.

Németországnak egyelőre más, sokkal fontosabb problémái vannak. Mindenekelőtt az állami és kulturbolsevizmus ellen kell hathatósan küzdeni. A kommunista pártot azonban a választások után sem oszlatjuk fel.

Aenben ma a nemzeti szociálista és kommunista plakátragasztók között véres összeütközés folyt le, amelynek során egy nemzeti szociálista meghalt. Hamburgban a nemzeti szociálistáknak egy fegyverraktárát leleplezték le a hatóságok. A fegyvereket elkobozták és hat nemzeti szociálistát őrizetbe vettek.

Az 1932-es olimpiász

Irta: Dr. MEZO FERENC, az amszterdami szellemi olimpiász győztese

A modern olimpiász a világ nemzetei között egyre nagyobb tért hódít. A mai rendszer mellett megtartott első 1896. évi athéni olimpiáson százhuszonegy versenyző küzdött a babérrért. 1928-ban Amszterdamban negyven állam küldte ki versenyzőit és mégsem palástolható el az a tény, hogy a modern olimpiász halálra van ítélve. Éppen úgy, mintahogy nincsen ember hiba nélkül, — minden szervezésnek is meg vannak a hibái. Az olimpiászok távolról sem tökéletesek, ez azonban nem jelenti azt, hogy a feledés homályába kell merülni egy olyan intézménynek, amely már évezredek óta szólítja nemes vetélkedésre a világ népeit.

Kétségtelenül nagy hiba, hogy az olimpiászoknak nincsen leszögezett pontos programja. Vegyük példának az atlétikát. Az amszterdami olimpiáson huszonhét atlétikai programszám szerepelt, amelyek közül mindössze tizenöt volt felvéve az athéni első modern olimpiáson. Ezen az athéni olimpiáson összesen negyvennégy bajnokságról döntöttek, míg Amszterdamban ez a szám százharminckettőre emelkedett. pedig a két évszám között mindössze harminckét év differencia volt.

Az olimpiász rendezésével megbízott állam igen nagy előnye az, hogy mindig programra tudja vétetni a legkedveltebb nemzeti sportját. Innen keletkezik, hogy a végeredmény soha-

sem tükrözi teljes pontossággal vissza az egyes versenyző országok erejét. Ennek elkerülésére szolgálna, ha a jövőben olimpiászokra előre programot állapítanának meg. Ez természetesen nem könnyű, mert minden ország utolsó csepp véréig küzd azért a sportágért, amelyben kitüntette magát, vagy reménye van, hogy a jövőben kitűnik.

Rendkívül fontos az olimpiász problémájának a megoldására az időtartam. Az antik olimpiászok három napig tartottak és összesen huszonöt szám bonyolódott le ez alatt az idő alatt. Ezzel szemben volt egy olyan modern olimpiász, amely három hónapig tartott.

Az 1932-es losangelesi olimpiász időtartama tizenhat nap. Véleményem szerint ez is túlsok. Tekintettel a hosszú utra, az európai résztvevőknek mintegy négy-ötletes szabadságra van szükségük, ami igen sok, rendkívül értékes résztvevőt visszatart az olimpiáson való részvételtől.

Ezeknek a nehézségeknek az egyetlen lehető megoldása az volna, ha egyes programszámokat törölnének az olimpiász repertoárjáról.

Azt hiszem, a legtöbb sportkedvelő egyetért velem abban, hogy a legjobb volna csak azokat a sportágakat megtartani, amelyek több-kevésbé klasszikus karakterűek. Meg kell feltétlenül maradni azoknak a számoknak, melyek az antik olimpiák műsorán is szerepeltek, mint futás, birkózás, ökölvívás, kecseszekcsken és pentatlon. A többi sportágakból csak azok maradnának meg, amelyeknél az eredmé-

nyeket teljes pontossággal meg lehet állapítani. Ide tartoznak a következő atlétikai számok: diszkoszvetés, gerelyvetés, uszás, evezés és kerékpározás.

A pontozási győzelmeket ugyancsak ki kell küszöbölni. Az ökölvívó és birkózó küzdelmeket mindaddig kellene folytatni, míg nem kerül végleges döntésre a sor, a vívásban viszont az ítélkezésnek egy más, egészségesebb alapra kellene helyezkednie. Minden más olimpiai számnak el kell tűnnie a klasszikus játékok színpadáról.

Az 1933-ban vagy 1934-ben megtartandó olimpiai kongresszus mindenesetre igen fontos változásokat fog elhatározni és valószínűleg el is fogja határozni az olimpiai játékok időtartamának csökkentését.

Van itt még egy vitás kérdés, amely megoldásra vár. Ez az amateur-professionalizmus kérdése. El kell sajnos fogadni azt a tényt, hogy a sport az egész világon lassan üzletté válik. Az orthodox angol felfogás, amely még egy cipőszinór elfogadását is megtiltja az amatőrnek, lassan anachronisztikussá válik. Ennek ellenére éppen az olimpiáznak egy olyan szűz területnek kellene maradnia, amely a professionalizmus számára még ma is hozzáférhetetlen lenne. Ha egyes sportágak teljesen szákmányul estek a professionalizmusnak, tessék őket teljesen kiküszöbölni. Az olimpiáznak azonban tisztának kellene maradnia és ezeknek az antik versenyeknek az ideáljait mentesíteni kell mindenféle kalmárszellem káros befolyásától.

Bocu Sever nem vétett a számviteli törvény ellen

A temesvári törvényszék holnap hirdet ítéletet. Temesvárról jelentik: Bocu Sever volt bánási kormányzó ügyének mai tárgyalását délelőtt kilenc órakor kezdte meg a temesvári törvényszék. Mint ismeretes, a temesvári ügyészség vádirata azzal vádolja Bocut, hogy jogtalanul felhasználta a kormányzóság szervezkedési alapját, hogy a kormányzóság terhére restauráltatta a lippai templomot, felhasználta a kétszázézer lejnyi rendőri alapot, két autót vásárolt, a személyazonossági könyvcskéket saját nyomdájában készítette és a Vestult szubvencionálta. A vádak egy része a tegnapi tárgyaláson tisztázást nyert.

A ma délelőtti tárgyaláson elsőnek Ioanovits dr.-t hallgatta ki a törvényszék. Ioanovits dr. annakidején a temesvári revíziós-bizottság elnöke volt. A bíróság kérdéseire elmondotta, hogy a kormányzóság a szubvenciókat minden különösebb megjelölés nélkül kapta, tehát diszkrecionális joga volt azok felhasználására. Az organizációs költségekre megszavazott szubvencióból kulturális célokat is támogatott a kormányzóság.

Varduca bíró: Politikai napilap fenntartása szintén kulturális cél?

Ioanovits dr.: Politikai napilap is terjeszti a kulturát.

A következő tanút, Petcu József volt kormányzói irodafőnököt a kormányzóság működéséről, a szubvenciók adminisztrálásáról kérdezte a bíróság. Egy másik tanu, Orendi-Homenau Viktor elmondotta, hogy Maniu Gyula és Brandsch Rudolf közbenjárása után Bocu Sever helyezte el a kormányzóság sajtóosztályán, ahol idegen nyelvű lapok szemléjét készítette. Fizetése tízezer lej volt.

A délutáni tárgyaláson éles összecsapás volt az ügyész és a védők között. Voicu volt vármegyei főszámvevő vallomása körül. A tanu ugyanis kijelentette, hogy a kormányzóság könyvszámából nem lehet megállapítani, hogy fenntart-e a két millió lej hiány, vagy sem. Bocu védői Roman Valér dr., Radulescu dr. és Iuga Livius dr. azt hangoztatták, hogy nem arról van szó, hogy hiányzik-e kétmillió vagy sem. Ionescu és Stefanescu inspektorok megállapították, hogy a temesvári kormányzóságon öt millió lejt kezeltek. A kérdés tulajdonképpen az, hogy vétettek-e a temesvári kormányzóság működése alatt az államszámviteli törvény ellen. Ez pedig, mint az eddigi vallomásokból megállapítható, nem történt meg. A perben minden valószínűség szerint holnap hoz ítéletet a bíróság.

Leszállították a gyorsvonatok tarifáját száz kilométeres távolságon belül

Érvényben marad a hetvenöt százalékos kedvezmény --- A menetdíj-leszállítás a személyvonatokra egyelőre nem érvényes

A CFR vezérigazgatósága elhatározta, hogy augusztus elsejével leszállításokat eszközöl a gyors- és kombinált-vonatok személytarifáján. A tarifaleszállítás csak kis távolságokra, egytől száz kilométernyi körzetben érvényes. Az új tarifák a gyorsvonatoknál ezentul a következők lesznek:

Egytől tíz kilométerig I. osztály 45 lej, II. osztály 35 lej, III. osztály 20 lej. Tizenegyötől tizenöt kilométerig: I. o. 65, II. o. 50, III. o. 35 lej. Tizenhattól husz kilométerig: I. o. 90, II. o. 65, III. o. 45 lej. Huszonegyötől huszonöt kilométerig: I. o. 110, II. o. 80, III. o. 55 lej. Huszonhattól harminc kilométerig: I. o. 130, II. o. 100, III. o. 70 lej. Harmincegyötől harminöt kilométerig: I. o. 135, II. o. 115, III. o. 80 lej. Harminchattól negyven kilométerig: I. o. 170, II. o. 135, III. o. 90 lej. Negyvenegy kilométertől negyvenöt kilométerig I. o. 200, II. o. 150, III. o. 100 lej. Negyvenhattól ötven kilométerig: I. o. 200, II. o. 170, III. o. 110 lej. Ötvenegyötől ötvenöt kilométerig: I. o. 240, II. o. 185, III. o. 120 lej. Ötvenhattól hatvan kilo-

Statáriális bíróság elé állítják Sallai és Fürst kommunista vezetőket

Az aradi származású Karikást gyorsított eljárás alapján vonják felelősségre --- Lengyel Zoltán dr. és Vámbéry Rustem védi a statáriális bíróság előtt a kommunistákat --- A Töreky-tanács holnap már össze ül tanácskozásra

Az Emberi Jogok Ligája tiltakozik a statáriális bíróság ellen

Budapestről jelentik: A magyar fővárosban nagy érdeklődéssel és izgalommal kísért kommunista letartóztatások ügyében a ma délelőtti órákban döntést hozott az ügyészség. Mint ismeretes, az ügyészség vezetői már napok óta beható tárgyalásokat folytattak arról, hogy a kommunista szervezkedés vezetői statáriális bíróság elé állíthatók-e. Tegnap megszaktította szabadságát és Budapestre érkezett Töreky Géza, a budapesti törvényszék elnöke és a statáriális bíróság állandó elnöke. Ugyancsak tegnap bekapcsolódott a megbeszélésekbe Zsitvay Tibor igazságügyminiszter is. A budapesti királyi ügyészség ma kihirdetett döntése értelmében Sallay Holländer Imrét és Fürst Sándort statáriális bíróság elé állítják, míg az aradi származású Karikás Frigyes Miskolcon vonják felelősségre gyorsított eljárás alapján a kommunin alatt elkövetett bűncselekményeikért. A többi kommunisták rendes bíróság elé kerülnek. A statáriális bíróság és a gyorsított eljárással működő bíróság között az a különbség, hogy a gyorsított eljárásu bíróság nemcsak halálbüntetést hozhat és hogy ítélete ellen a Kuriához is lehet felebbezni.

Tiltakozó röpcédulákat osztogattak

Ma reggel a törvényszék épületét az érdeklődők egész tömege lepte el. Nagy izgalommal várták az ügyészség döntésének kihirdetését. A délelőtti folyamán Töreky Géza, a statáriális bíróság elnöke visszavonult hivatali szobájába és megkezdte az ügy iratainak áttanulmányozását. Ugyancsak ma délelőtt ismeretlen egyének Zsitvay igazságügyminiszterhez címzett röpcédulákat osztogattak a magyar főváros uccáin, amelyben tiltakoztak az ellen, hogy a kommunistákat statáriális bíróság elé

állítsák. A röpcédulák osztogatói közül kettőt elfogtak s ezeket már át is szállították az ügyészség fogházába.

A statáriális döntés kihirdetésekor természetesen a törvényszék épületében tartózkodtak a letartóztatott kommunisták hozzátartozói is. Sallay és Fürst nyugalmat igyekeztek magukra erőltetni, amikor tudomásukra adták, hogy statáriális bíróság elé kerülnek. Sallayt Lengyel Zoltán dr. ügyvéd fogja a statáriális bíróság előtt védeni, míg Fürst védőjének ügyében mindeddig nem történt döntés. Az ügyészség Timár Miklós dr.-t kérte fel Fürst védelmére, azonban a család táviratot intézett Vámbéry Ruzstemhez, a neves szociológushoz, akit arra kértek, hogy vállalja el Fürst Sándor védelmét. A hatóságok részéről intézkedés történt, hogy a rendbontások elkerülése végett a törvényszék épületének őrzését megerősítik.

A budapesti ügyészség ma már ki is adta a vádiratot Sallay és Fürst ellen, amely szerint 1931. júliusától 1931. október 31-ig egy Várad név alatt szerepelt ismeretlen egyénnel hármashatvanban, míg 1932. áprilisától ez év július közepéig kettesben, mint a moszkvai Komintern havi fizetésével ellátott tagjai a magyarországi kommunista párt élén állottak, átvették a Komintern utasításait és ez év augusztus elsejére tüntetéseket szerveztek. A vádirat megemlíti, hogy

a kommunistáknak nyomdájuk volt, állandó futárokkal összeköttetésben állottak Moszkvával és céljuk az volt, hogy a jelenlegi társadalmi és gazdasági rendet felforgassák

és Magyarországon a proletáralmat honosítsák meg. Mindezekért a bűncselekményekért az ügyészség azt javasolja, hogy a két kommunista vezért statáriális bíróság elé állítsák.

A statáriális bíróság már holnap reggel 9 órakor Töreky Géza elnöklete alatt össze is ül.

Jean Longue francia szocialista képviselő ma Budapestre érkezett és a miniszterelnökkel, valamint a külügyminiszterrel kívánt tárgyalni. Longue az Emberi Jogok Ligájának képviselőként kívánja felhívni a magyar kormány figyelmét arra, hogy külföldön rendkívül rossz benyomást váltana ki, ha Magyarország valakit politikai meggyőződéséért és ezirányban folytatott szervezkedéséért statáriális bíróság elé állítanának.

Megtalálták a buvárok az elsüllyedt Niobe hajót

A hajó belsejébe nem sikerült behatolni

Kielből jelentik: Három buvár ma a tenger mélyére szállott, hogy a katasztrófális körülmények között elpusztult Niobe iskolahajó után kutatasson. A hajót sikerült is megtalálni és az oldalára fordulva vízszintesen fekszik a tengerben. A hajóba a buvároknak nem sikerült behatolniuk, ezért eddig még egy hullát sem hoztak felszínre.

CORSO-MOZGO mai műsora!

Nyitott tétő! — Mesterséges hűtés! — kellemes, hűvös terem.

Egy nap a paradicsomban!

(Weeekend im Paradies)

Egy weeekend ötletpazar, humoros története, vídám zenekísérettel.

Trude Berliner,
Else Elster,

Otto Wallbourg,
Julius Falkenstein.

A Cseka kémnője lopta el a lengyel—román katonai szerződést

A sziguranca vezérigazgatóságának szenzációs leleplezése — Mircescu tábornok feltűnő szépségű barátnője hirhedt kémnő volt

Bucurestiből jelentik: A sziguranca vezérigazgatóság az utóbbi kommunisták kémkedések ügyében levezetett nyomozás során szenzációs leleplezést hajtott végre. A nyomozó hatóságoknak ugyanis sikerült teljes világosságot deríteni arra az okmánylopásra, amely 1927-ben, az Averescu-kormány idején történt Mircescu tábornok, akkori hadügyminiszternél. Megállapította a nyomozás, hogy

egy hirhedt kémnő lopta el a fontos okmányt, amely a Románia és Lengyelország közötti titkos katonai szerződésről szólt.

Csernovitzi születésű német nő a hirhedt kémnő, aki a háború alatt a német kémszervezet tagja volt és a 48. R. sorszámot viselte a német hadvezetőség kémlejtromában. Főleg Bukovinában és Galiciában dolgozott és repülőgépen szállították a különböző községekbe. A háború után a G. P. U. szolgálatába lépett, ahol az S. E. 18. számot kapta és azóta az oroszoknak dolgozik. 1927-ben fontos megbízást kapott a szovjet kémszervezettől. Megtudták, hogy elkészült a lengyel-román katonai szerződés és Csernovitzba küldték a kémnőt, szeresse meg a fontos okmányt. Szülővárosába érkezve, a feltűnően szép asszony megismer-

kedett Mircescu tábornokkal, aki a nyolcadik divízió parancsnoka volt. Sikerült megnyerni a tábornok szimpátiáját, amelyet később céljainak elérésére használt fel, amikor Mircescut az Averescu-kormány hadügyminiszterévé nevezték ki.

1927. nyarán Mircescu tábornok Dornavatrára utazott nyaralni, s magával vitte a szép asszonyt is. Néhány nap múlva külön futár vitte a tábornok után a lengyel-román szerződést, szövegének jóváhagyása végett. A hadügyminiszter bezárta íróasztalának fiókjába a szerződést és aznap éjszaka hajtotta végre a vakmerő kémnő az okmány elrablását. A késő éjszakai órákban vált el a tábornoktól és amikor meggyőződött arról, hogy a hadügyminiszter alszik, belopózott szobájába, álkulccsal felnyitotta az íróasztalt és magához vette az okmányt. Még aznap éjszaka autón átszökött a lengyel határon. Mircescu tábornok csak reggel fél kilenc órakor vette észre a szerződés eltűnését és megtudta azután azt is, hogy szép utitársnőjének szintén nyomavesztett. A megállapítások szerint a kémnő, aki 41 éve dacára ma is szép asszony, néhány nappal ezelőtt még Várnában tartózkodott. A sziguranca vezérigazgatóság leleplezése nagy feltűnést keltett.

Elárverezik a Windischgraetz-kastélyt és birtokot A gazdasági válság és a frankpör következményei — Sziget vendégek és négy pengős nyaralók a sokszáz éves kastélyban — Windischgraetz Ella hercegnő, a modern várkisasszony —

Sárospatakról jelentik: Ismeretes, hogy Windischgraetz Lajos herceg sárospataki uradalma évek óta nagy adósságokkal küzd. Az emlékeztető „frankpör” és az azóta mindjobban elmélyülő gazdasági válság annyira megnehezítették az uradalom helyzetét, hogy a kamatok és az adók fizetése terén is sorozatos fennakadások álltak elő. A nehézségek során a legutóbbi hetekben nagyjelentőségű fordulat következett be, mely az egymásután sorvadó nagybirtokok közül a közgazdasági érdeklődés homlokterébe állítja a Windischgraetz birtok sorsát. Arról van szó, hogy a híres sárospataki birtokot az árverezés veszélye fenyegeti és — ha más úton nem sikerül a nehézségeket átlátni — rövidesen árverezők jelennek meg az ezeréves falak tövében.

A birtokot 1929. júniusában Windischgraetz Lajos herceg fiára, Lajos Aladár hercegre iratta, aki a birtok vezetését sárospataki jószágkormányzójára bízta, míg ő maga az év legnagyobb részét Csehszlovákiában, tachau hitbizományán tölti. A fiatal herceg az átíráskor természetesen átvette a birtokot terhelő adósságokat is, de ugyanakkor édesanyjával és testvéreivel szemben újabb adósságokat vállalt.

Az ezeréves várban modern penzió létesült

A Windischgraetz-familia természetesen mindent elkövet a fenyegető veszély elhárítására. Anyagi eszközök híján egyelőre természetesen csak a történelmi nevezetességű pataki várkastély megmentéséről és épségbentartásáról van szó. (A sárospataki vár Magyarország legrégebbi jókarban tartott történelmi emléke. Az épületkomplexum nem stílárius egység, a vár négy szárnya négy különböző korban épült, a legrégebbi rész a híres „Vörös torony”: a Rákóczi-vár, több mint ezer évvel ezelőtt épült.) A várkastélyt annakidején nem jelentették be a Műemlékek Országos Bizottságának és így a vár fenntartási költségei ma is a Windischgraetz-uradalmat terhelik. Win-

dischgraetz Lajos Budapesten él, fiától kapott havi 5000 pengő járadékából felesége, Széchenyi Mária grófnő veszprémmegyei birtokának vezetését vette át, Lajos Aladár herceg Tachauban tartózkodik és így a várkastély vezetését a fiatal Ella hercegnőre maradt. Sárospatakon legendás rajongás övezi az alig huszegy-néhány éves hercegnőt.

A sugárzó széke Windischgraetz Ella minden bizonnyal a legmodernebb várkisasszony, a mai idők logikájával ismerte fel a helyzetet és a vár fenntartási költségeinek fedezésére szenzációs tervet dolgozott ki. Eddig még csak a familia baráti köreiben tudták, hogy a sárospataki várban Ella hercegnő modern penziót rendezett be. Jelenleg is szép számmal van vendég a történelmi falak között. Az árak teljes ellátással már napi 4—6 pengőnél kezdődnek. Nem sok ebben a nagyszerű környezetben, 20 holdas park közepén, a Bodrog kitűnő strandja mentén, árpádházi Szent Erzsébet születési helyén, ha úgy tetszik, Rákóczi fejedelem ágyában, vagy akár a híres Wesselényi-féle összeesküvés szobájában napi pár pengőért nyaralni. (Sőt Windischgraetz Lajos dolgozószobája is bérbeadó!) A mai kor szimfóniája ez: a kalauzoló komornyik sokat tud mesélni, az egyik ablakból, melyből annakidején Rákóczi sirva nézte lejjebb vezérének, az árulónak lefejezését — most hatalmas kécsikos pizzamasás külföldi „payng gest” figyelni, hogy hány az óra a Vörös-torony mutatóján. K. F.

MEGJELENT
a Mezőgazdasági adósságok orvoslásáról (konverzióról) szóló törvény
Végrehajtási utasítása.

Írták:
Dr. Gáspár Gyula és
Dr. Váradi Ödön
teljes román szöveggel, magyar fordítással és magyarázatokkal.

Ára: 50.— lej.

Kapható: az Aradi Közlöny kiadóhivatalaiban

FILM KÖZLÖNY

Oten a dzsezzbendből

Zenés-bohózat bemutatója a Central-mozgóban

Ragyogóan szellemes, ötletektől sziporkázó, mesterien megrendezett zenés vígjáték fut a Central-mozgó új műsorán. Az „Oten a dzsezzbendből” hangos sikereinek híre jóval megelőzte a film Aradra való érkezését és felcsigázta az érdeklődést, ugyannyira, hogy valóban sokat vártunk ettől a vígjátéktól. Nem csalódtunk, sőt már hosszú idő óta nem hoztak ennyi őszinte derűt, szívből jövő kacagást és kirobbanó tetszést a meglehetősen sablonos utakon haladó zenés vígjátékok, bohózatok.

A fordulat, gördülékeny felépítésű filmszcenárium egy varieté-próbával kezdődik. A próba lázas, ideges forgatagába kerül bele a kiss varróleány: Jenny Jugo, hogy megjavítsa az ezüstfüggönnyel fönöke megbízásából. Fel is mászik a második emeletre vivő létrán, hogy elvégezze munkáját. Közben a színpadon négy vigkedélyű, aranyos, bohém fiú mókázik a groteszk, modern jazz-szám keretében, amelyet az igazgatónak mutatnak be. Az utolsó akkordnál hangos sikoly hallatszik és a nagy dobos Jenny üti meg, aki a létráról belepottyant abba, a direktor nagy tetszésére és a négy jazzes őszinte ámulatára. Ez a váratlan attrakció dönti el sorsukat: az igazgató szegőzötteti a számot Jenny miatt. Most már csak a leányt kell megnyerniük, mert nélküle nem boldogulhatnak. Frappáns beállítás, groteszk helyzetkomikummal átszótt jelenetek perccenként lázas egymásutánban, mindaddig amíg a filmbohózat váratlanul a mulattató befejezéshez nem ér.

A szereplőgárda középpontjában Jenny Jugo áll, ez a huncutszemű, elragadó mosolyú és természetes játékmódorú fiatal filmsztár, akinek legragyogóbb alakítása a „Nagydob”, ahogyan társai, a négy jazzes nevezi. Közvetlen egyénisége, groteszk mozdulatai és bájosan csengő hangja a legvonzóbb szubretprimadonnává emelték Jenny Jugot, aki a hangosfilm bevonulása óta hatalmas karriert futott meg. Partnere a legrokonszenvesebb fiatal bonvivant: Theo Shall, akit mint Greta Garbo partnerét ismertünk és kedveltünk meg, majd az „Olympia” férfi főszerepében hódította meg végleg közönségét. A rendezés mesteri munkáját Erich Engel látta el.

Egy nap a paradicsomban

Vígjátéklágerfilm bemutatója a Corso-moziban

Nagyszámu és hálás publikum kacagta, mulatta végig a Corso-mozi új műsordarabjának bemutatóját, amely „Egy nap a paradicsomban” címen fut. A Corso-mozi igazgatóságának ötletességére vall, hogy ezt a pikáris beállítású, kitűnő vígjátékot megszerezte. A modern bürokrácia színterai közé enged bepillantani ez a szatirikus beállítású filmbohózat, amelynek minden jelenete szellemes párbeszédekkel, talán halyenként kissé erős kiszólásokkal fűszerezett, groteszk komikumot reprezentál. Tulajdonképpen arról van szó, hogy egy minisztériumi tisztviselő hogyan juthat fel a ranglétrán, ugyszólván néhány perc alatt, a miniszteri vezértitkári székig... Semmiféle élelmesség nem kell ehhez, csupán egy szép feleség, egy kis véletlen szerencse és kész a karrier. A botrányos week-end következménye az, hogy a minisztériumban vizsgálatot rendelnek el, amellyel a szóban forgó tisztviselőt bízzák meg. Ez képezi azután azt a létrát, amelyen felesége segítségével felkapaszkodik az öblös bársonyszékig, ahonnan már csak egy lépés a miniszteri állás... A szereplők valamennyien elsőrangú nyujtanak. A cselekmény középpontjában Ottó Walburg áll, ez a kitűnő komikus, aki már nem egyszer kacagattatta meg az aradi közönséget. Trude Berliner és Claire Rommer versenyeznek szépségükkel és tolettjükkel, míg az örökké morozus Julius von Falkenstein és az elegáns Anton Pointner kellemesen egészítik ki az együttest. A Corso-mozi „csak felnőtteknek!” jelszó alatt futó vígjátékujdonsága feltétlenül sikerre számíthat.

Szabadióra helyezték a buteni-i rablógyilkosság négy vádlottját

Hogyan történt a rablás -- Meggyilkolt éjjeli őr -- Négy vádlott ellen nem tudnak bizonyítékokat produkálni

Néhány hónappal ezelőtt vakmerő rablótámadás történt az aradmegyei Buteni községben, ahol Roman dr. közjegyzőt rabolták ki. Katona ruhába öltözött álarcos és felfegyverzett rablók hatoltak be a közjegyző lakásába, ahol megkötözték az idősebb házaspárt, az egyik szobába zárták őket be s azután kirabolták a lakást. Nagyobb mennyiségű készpénzt és értékeket zsákmányoltak itt és vakmerő munkájuk végeztével autót hagytak el a községet. Az autót menekülő banditákat a szomszédos község éjjeli őre megállásra szólította föl, mert feltűnt neki az éjszakai órákban szokatlan menetsebességgel és oltott lámpákkal haladó autó. A sofőr azonban nem reagált a felhívásra, sőt az egyik rabló az autóból több lövést adott le az éjjeli őrre, akik az egyik golyó halálosan el is talált.

A környékbeli csendőrséget mozgósították vakmerő rablótámadás és gyilkosság tettenéinek kézrekerítésére és hosszú hetek nyomozásának eredményeképp a csendőrség letartóztatta Vesa Marcu, Hero György, Vesa Traian, Lucoia Traian, Oprea Onutiu, Bisorca Ioan, Oprea György és Bisorca Mihály buteni-i lakosokat, mint akik végrehajtoi voltak Roman közjegyző kirablásának. A csendőrség a nyolc rablót megvasalva szállította be az aradi ügyészségre, akik azóta vizsgálati fogóságban vannak.

Az aradi törvényszék Alexandrescu-Nicu vádpanácsa ma foglalkozott a nyolc rabló ügyével, akik hivatkozással arra, hogy időközben a vizsgálat befejezést nyert, szabadióra helyezésüket kérték. A vádpanács helyt adott Vesa Traian, Lucoia Traian, Oprea György és Bisorca Mihály kérelmének, mert sem a csendőrségi, sem pedig a vizsgálóbírói vizsgálat nem produkált elfogadható adatokat ellenük, hogy valóban ők is részt vettek Roman dr. közjegyző kirablásában és az éjjeli őr meggyilkolásában. A rablóbanda többi négy tagjának szabadióra helyezési kérelmét azonban a vádpanács elutasította és további fogvatartásuk mellett döntött.

Ugyancsak ma foglalkozott a vádpanács Császár János betörő ügyével, aki annak idején Mandru Miklós dr. főügyész lakásába tört be és onnan nagyobb értékű tárgyakat zsákmányolt. A vádpanács a betörő vizsgálati fogóságát további 30 nappal meghosszabbította.

Sorozatos repülőszerencsétlenségek Angliában Fürstheim Ottó herceg és két társa zuhant le — Franciaországban a szélroham a megfigyelőt kiemelte a gépből — Három repülő zuhant le Lengyelországban

le — Franciaországban a szélroham a megfigyelőt kiemelte a gépből — Három repülő zuhant le Lengyelországban

A mai nap Európa különböző részein a repülőszerencsétlenségek napja volt. Valami megdöbbentő összjátéka a végzet eseményszállainak az, hogy úgy Londonban, mint Párisban, valamint Lengyelország három városában, repülőkatasztrófák áldozata lett összesen hat repülőgép, valamennyi szép példány a aviatikának. Pilóták és utasok összesen csonttagokkal, holtan hullottak vissza a földre, amelyhez ilyenkor úgy érezzük, végzetes szálakkal van odaláncolva az emberiség...

Londoni jelentések szerint, Farnham közelében egy magánrepülőgép zuhant le, amelynek pilótája Bossom konzervatív képviselő 22 éves fia volt. A pilótán kívül a gépen ült a konzervatív képviselő felesége és Fürstheim Ottó herceg. Mindhárom ször-

nyet haltak. Canterbury közelében egy katonai repülőgép gyulladt ki, amelynek tisztje nem tudott megmenekülni a lángok közül és a repülőgép romjai között lelte halálát.

Párisi jelentés arról számol be, hogy a Le bourgeti repülőtér fölött, szinte példátlanul álló repülőszerencsétlenség játszódott le. Az egyik katonai repülőgép megfigyelőjét ugyanis egy hirtelen jött szélroham kiemelte a gépből s tekintettel arra, hogy a szerencsétlen emberen mentőernyő nem volt, több száz méternyi magasságból lezuhant és szörnyethalt.

Lengyelországban is fekete napja volt ma a pilótáknak. Lodzban, Lembergben és Poszenben zuhant le egy-egy katonai repülőgép, mindhárom pozdorjává zúzódott. Négy pilóta szörnyethalt, kettő pedig életveszélyesen megsebesült.

DOUMER elnök özvegye kegyelmet kér férje gyilkosának

„Ha csak egy mód van rá, kegyelmezzenek meg“

Párisból jelentik: Párisban ma az a még meg nem erősített hír terjedt el, hogy Doumer özvegye azzal a kérelemmel fordult Lebrun köztársasági elnökhöz és annak feleségéhez, hogy ha csak mód van rá, úgy nyújtson az elnök kegyelmet Doumer gyilkosának, Gorgulovnak.

Negyedmillió lej végkielégítést követel egy aradi vizszabályozó társulat igazgatója

Kökényesi Géza érdekes keresete -- A társulat azzal érvel, hogy az igazgató magyar éra alatt teljesített szolgálatot

Rendkívül érdekes keresetet tárgyalt ma az aradi járásbírószágon Frka s tanácselnök. A keresetet Kökényesi Géza, a Szabad Értársulat volt igazgatója indította a vállalat ellen és abban több, mint egy negyedmillió lej megítélését kérte végkielégítés címén. A kereset előzményei a következők:

Kökényesi Géza 1912-ig működött a Szabad Értársulatnál, mint igazgató. 1912-ben nyugalomba vonult, azonban a körülmények úgy alakultak, hogy alkalmas tisztviselőt nem találtak a megüresedett igazgatói pozíció betöltésére s ezért újabb nyolc évre kötötték szerződést Kökényesivel. A szerződés értelmében a nyugalmazott igazgató további működése alkalmával nyugdíján kívül, rendszeres igazgatói fizetést is húzott. Amidőn 1920-ban állásától megvált, megállapodást kötött a vál-

lalat igazgatóságával, hogy nyugdíjának megváltása címén 298.000 lej végkielégítést fizetnek ki számára.

A megállapodás létre is jött, azonban Kökényesi igazgató hiába várta a végkielégítési összeg folyósítását, mert a vállalat arra az álláspontra helyezkedett, hogy sem további nyugdíjat, sem végkielégítést nem köteles fizetni Kökényesi igazgátónak, mert az tulajdonképpen a magyar éra alatt teljesített szolgálatot. Így tehát a román állam, illetve az időközben nacionalizált Szabad Értársulat nem vállalhatja a nyugdíjfizetés kötelezettségét. Kökényesi Géza a társulat elutasító válasza után keresetet adott be, amelyre vonatkozólag a járásbírószágot ma tartotta a folytatógatos tárgyalást s ezen Timár Andor dr. ügyvéd, a felperes igazgató jogi képviselője produkálta azt a megállapodást, amely 1920-ban jött létre a vállalat és Kökényesi között. A társulat részéről kiküldött főmnök a kereset visszautasítását kérte, azzal az indokolással, hogy a további alkalmazásra vonatkozó megállapodást a román állam nem hagyta jóvá. A bíróság az érdekes nyugdíjügyben augusztus 4-én hirdet ítéletet.

Uszóruhában kísérték a rendőrségre az egyiptomi osztrák köveket

Londonból jelentik: Nem mindennapi incidens játszódott le az alexandriai tengerparton. Báró Versbach-Hadamar egyiptomi osztrák követ Alexandria közelében a viharos tengerben fürdött, még pedig a rendőri szabályok megsértésével. A parti rendőrség felügyelője Hilmi Bej, aki 1928-ban átuszta a La Manche-csatornát, felszólította a követet, hogy azonnal uszson ki a partra. A követ nem volt hajlandó abbahagyni fürdőzését, mire a híres egyiptomi uszó — rendőrökkel hozatta ki a partra. Itt heves szóváltás, majd verekedés támadt az osztrák követ és Hilmi bej között, aminek a vége az lett, hogy a követet uszóruhában a rendőrségre kísérték be. Versbach Hadamar báró tiltakozását jelentette be az incidens miatt az egyiptomi kormányfőnek, mire a miniszterelnök-helyettes sajnálkozását fejezte ki a történetek felett.

HIREK

Boldog ország

„Igazgatók, szerkesztők, társtulajdonosok tőke nélkül — kerestetnek”. Nem ajánkoznak, hanem kerestetnek és sajnos nem nálunk, hanem — Svájcban...

Véletlenül téved a szemünk a világ sorának böngészése közben a Neuer Züricher Zeitung hirdetési rovatára. Ott ötlik szemünkbe a nagy álláseldorádó. A lap hirdetési rovatában sokkal több betöltendő állást kínálnak, mint a mennyien állást keresnek. A betöltendő állások pedig nem is harmad-negyedrendűek, nem háztartási alkalmazásra szólnak, hanem igen komoly, uri foglalkozásként ajánkoznak.

Az egyik legelőkelőbb svájci szaklap szerkesztői állást kínál. Betöltendő január elsején. A lap azonban már most hirdeti az állást, mert igen nagyok az igényei. Többek közt megköveteli a szerkesztőjétől, hogy „újságírói” fevékenysége közben szerzett fordulatossá stílusa legyen, tudjon németül és franciául, értsen a kereskedelmi és gazdasági kérdésekhez. A szerkesztői állás mellé a merész vállalkozó megkapja a svájci kereskedők egyesületének titkárságát is. A hirdetést félévnél hamarabb kell közzétenni, mert ki tudja, hátha nem akad vállalkozó.

Egy másik újságvállalat. — Ámbár lehet, hogy ugyanaz, mert a hirdetés szövegéből nem derül ki — igazgatót keres, akitől „szervezőképességet, tettekézséget és általános műveltséget” kíván. Lausanne város üzemei főmérnököt keresnek. Aki kalandos hajlandósága, elmehet Brazíliába szövőmesternek. Új vállalkozásokhoz társtulajdonosokat keresnek, pénz nem fontos, csak szakértő legyen az illető. Mindegy, hogy milyen nemzetiségű, milyen anyanyelvű. Persze rendelkeznie kell a szükséges bizonyítványokkal. Általában minden álláshoz bizonyítványokat kérnek. Annyi bizonyítványmásolat kell Svájcban a felkínált állásokhoz, hogy egy másolóiroda, a P. Wild Zurlindstrasse 121, Zürich bizonyítványmásolásra specializálta magát.

Van mindenféle állás különösen intellektuális pályákra: könyvelő, levelező, pénztáros tucatszámra kerestetik és különösen sok mérnököt keresnek. Női intellektuális állásokat is sokat kínálnak. És ügynök kell Svájcban, rengeteg ügynök!... Mindenfelé: pinpong-asztalhoz, autókerékhez, olyan öngyújtóhoz, amely tízezerszer gyullad meg egyfolytában, stb... Kell fogadókisasszony orvosi rendelőbe, direktisz egy divatszalonba, titkárnő vezérigazgató mellé...

Tehát Svájc igazi álláseldorádó. Csak hogy fenéig tejjöl-e, nem tudni. Mert a hirdetések között meghuzódik egy magánnyomozóiroda ajánlkozása, amely az óvadéksikkasztók ellen kínál védelmet. Tehát nyilván ott is sokan vannak, akik állást kínálnak — kaucióért és rövidesen fuccs az állásnak és a kauciónak is. Egyelőre azonban, legalább látszatra, Svájcban még nem fáj az emberek feje tulságosan.

Kérdezze meg az orvost, hogy mi a véleménye:

— IDÓPROGNÓZIS. Változékony, de újból kissé melegedő idő várható, helyenként futó záporosók és zivatarok még lehetségesek.

CENTRAL MOZGÓ: Öten a Jazzbandból
(Premier). JENY JUGO, ROLPH v. GOTH, THEO SHALL, KARL STEPANEK.

SELECT MOZGÓ: Az ucca anyyala
(Ma utóllára.) JANET GAYNOR, CHARLES FARRELL.

Előadások fél 8 és 10 órákor.

JÖN: A BESUGÓ, EDGAR WALLACE regényéből.
LISSY ARNA, CARL LUDWIG DIEHL, FRITZ RASP, PEGGY NORMAN, PAUL HÖRBIGER, SZÖKE SZAKÁLL, ROBERT THOEREN. Rendező: CARL LAMAC.

— A walesi herceg Dalmaclában, Londonból jelentik: A walesi herceg öccsével, György herceggel együtt, a földközi tengeri hajóhadal együtt, Dalmaclába utazott, ahol nagy ünnepségeket, vitorlás- és evezős regatta-felvonulásokat tartanak.

— Hatvan millió lelti fizetett ki az aradi pénzügyigazgatóság. Az aradi pénzügyigazgatóság. — mint az Aradi Közlöny jelentette — most állította össze a kimutatást arra vonatkozólag, hogy a tisztviselői illetmények és dologi fizetések címén mennyit folyósított a pénzügyigazgatóság főpénztára 1932. január 1-től július hó 1-ig. A kimutatást Himmel Dezső, a számvéveségi osztály főnöke állította össze és a végösszeg szerint, 60 millió 860.318 lej került kifizetésre az év első felében. A kimutatást a pénzügyigazgatóság a a rendelet értelmében a mai nap folyamán terjeszti fel a minisztériumhoz, ahol az ország összes pénzügyigazgatóságainak jelentése alapján állítják össze a kimutatást az állam-pénztár által teljesített fizetésekről.

Mária és Márta napja

Július 29-én a naptár a bethániai nővérpárnak, Máriának és Mártának napját tünteti fel. Mint névnapot csak Márta nevének ünnepük.

Mária, mint az elmékedő világosság, s Márta, mint a házas szorgalmasság jelképe szerepel. Innen Jézus szavai: „Márta, te szorgos vagy, de a nővéred a jobbik részét választotta.” E két nővér fivére volt Lázár, kit a Szentírás szerint az Údvözítő feltámasztott. Aradon emlékeztetéseket a mostani Astra, akkori MARTA-gyár tisztviselőinek e nap kedélyes mulatságai. A nevezett gyár ugyanis a „Magyar Automobil Részvénytársaság, Arad” kifejezés kezdőbetűinek összeolvasása folytán viselt **M a r t a** nevet. **P. L.**

— Holnap Interimár-bizottsági ülés. Botioc Elek dr. interimár-bizottsági elnök ma rendeletet adott ki, amelyben holnap, péntek délután fél hat órára összehívta a város interimár-bizottságát. Az ülésen különböző napi ügyek szerepelnek. Botioc Elek dr. az ülésen elintézi az összes sürgősebb ügyeket, miután előreláthatólag vasárnap utazik Bucurestibe.

— Tűzharc a grancsárok és szovjetfutárok között. Bucurestiből jelentik: Tighina mellett a Dnyeszter partján a Goldenberg-gyár mögött a grancsárok észrevették, hogy három egyén a Dnyeszteren át akar szökni az orosz part felé. A grancsárok felszólítására a szökevények visszaveztek a román part felé, majd váratlanul heves tüzelésbe kezdtek a grancsárok ellen. A grancsárok viszonzták a tüzelést, de közben a szökevények partra szállottak és az éj sötétjében eltűntek. Azt hiszik, hogy kommunista futárok kísérelték meg a Dnyeszteren való átkelést.

— Leégett egy műszerárúgyár Bucurestben. Bucurestiből jelentik: Ma reggel hét órákor az Obor-úton kigyulladt a Wurm-féle műszerárúgyár. A lángok rohamosan terjedtek el az egész gyártelepen és átcsaptak a szomszédos munkásházakra is. Az egész fővárosi tűzoltóság kivonult, amelyet nagyszámú katonaság támogatott munkáiban és így is csak a déli órákban sikerült a tüzet lokalizálni. Az egész gyártelep és a mellette levő családi házak egész sora leégett, úgyhogy sokan maradtak hajlék nélkül. A tűzvizsgálat megállapította, hogy a tűz egy gyármelletti házban keletkezett és onnan csaptak át a lánkok a gyárra. A gyár raktárát sikerült megmenteni a pusztulástól.

az ártalmatlan (bécsi)
WALDHEIM
soványító pastillákról?

— Házasság. Cosma Matild (Arad) és Forgács Miklós (Cluj) házasságot kötöttek. (Minden külön értesítés helyett.)

— Kommunista összeesküvés Argentínában. Londonból jelentik: Az argentinai belügyminisztérium közölte, hogy az egész országot behálózó, nagyarányú kommunista összeesküvést lepleztek le. Európában készült óriási mennyiségű röpiratot találtak a kommunista összeesküvők főbűszkének felkutatásakor, amelyekben az argentinai vezető politikusok és közéleti személyiségek meggyilkolására, egyes lapok szerkesztősegeinek lerombolására és polgárháborúra izzgatták a közvéleményt.

Rejtélyes módon tűnt el egy csónak a Fekete-tengeren

Egyedül indult el egy káplár, aki többé nem került elő

Constantináből jelentik: Rejtélyes eltűnés foglalkoztatja az itteni hatóságokat. Egy Cehaicu Vasil nevű káplár, aki a hatodik tüzérezredben szolgált, tegnap csónakot bérelt egy órára. A csónakos azt ajánlotta, hogy elkíséri kirándulásán, azonban az altiszt visszautasította az ajánlatot és kijelentette, hogy egyedül akar csónakázni. Nemsokára eltűnt a tengeren a csónak, amely azóta sem került elő. A rejtélyes ügyet bejelentették a rendőrségnek, amely megindította a nyomozást. A kikötő parancsnoksága hajókat küldött a tengerre, miután az volt az első feltevés, hogy az ár elragadta a csónakot és a káplár nem tud visszatérni a partra. Azonban sehohsem látták a csónakot. Most az a vélemény merült fel, hogy a káplár, aki orosz származású, a szovjet-partokra szökött. Sőt olyan verziók is keringenek, hogy az altisztnek sikerült bizalmas katonai információkhoz hozzájutnia és azoknak birtokában szökött meg. A nyomozás mindenesetre erélyesen folyik és lehetséges, hogy a közeli napok meghozzák a választ a rejtélyes eltűnéssel kapcsolatosan felmerült kérdésekre.

Bűnvádi feljelentés egy aradi halászi társaság pénztárnoka ellen

Az aradi ügyészséghez ma bűnvádi feljelentést adott be a Navodul halászi társaság az egyesület pénztárnoka, Bulla Sándor ellen. A feljelentésben a társulat előadja, hogy a volt pénztáros saját területét adta bérbe a társaságnak és egyben mint pénztáros, ő kezelte a befolyt tagdíjakat is. Midőn az elnökség elszámolásra szólította föl, ezt megtagadta azzal az indoklással, hogy a terület bérletéért joga van az összeget visszatartani.

Ugyancsak megállapították azt is, hogy a pénztáros saját nevében adott ki halászi engedélyeket, amelyek természetesen érvénytelenek, éppen ezért az egyesület felhívja tagjait, hogy ilyen engedélyekkel ne halásszanak, mert tettenérés esetén szigorú büntetésben részesülnek. Az egyesület új igazolványokat állít ki és ezeknek illetékét a pénzügyigazgatóságon kell befizetni.

— Étvágytalanságnál, rossz gyomornál, bélrekedésnél, renyhe emésztésnél, anyagcserezavaroknál, csalánkiütésnél és bőrvizketésnél a természetes „Ferenc József” keserűviz rendbehozza a gyomor és a belek működését s megszabadítja a testet a felgyülemlett rothadó anyagoktól. Az orvostudomány több úttörője megállapította, hogy a Ferenc József viz abszolút megbízható hashajtó. A Ferenc József keserűviz gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben kapható.

— Százkétezer lej árvízsegélyt kapnak a postások. Megkapó aktus színhelye lesz holnap az aradi álomási postahivatal. Antoniu Zachariás temesvári postaigazgató, az aradi árvízkarosult postai tisztviselők és alkalmazottak között 102.000 lej segélyt oszt ki, amelyet a lelkes, emberileg érző szívű postaigazgató saját kerületében, Temestoronál- és Aradmegyékben gyűjtött össze az árvíz által sújtott postaalkalmazottak részére. Az összegyűjtött segélyt Antoniu holnap délelőtt fél 11 órákor személyesen osztja ki a postai alkalmazottak között.

Kapható gyógyárakban és drogériákban,
Dobozonként 115.— Lej.
Az eredmény meglepő!

— Tízezer frank kártérítést ítélt meg Saliapinnak a bíróság. Párisból jelentik: Nagy érdeklődés közepette tárgyalta ma a párisi bíróság Saliapin kártérítési keresetét, amelyet a Szovjet ellen adott be. A francia bíróság 10.000 frank kártérítést ítélt meg Saliapinnak és indoklásában kifejtette, hogy a Szovjet nemcsak, hogy kiadta Saliapin emlékiratait minden honorárium nélkül, hanem propaganda célokból azoknak szövegét helyenként jogtalanul meg is hamisította.

Schuller József fogászati rendelőjét
a Minorita-palotába
helyezte át. 2145

A megyei kérvényeket tárgyalja a revíziós-bizottság

Negyvennégy kérelmet utasítottak vissza

Az aradi idegenrevíziós bizottság ma délelőtti ülésén negyvennégy kérvényt elutasított, huszonhárom kérvényezőnek viszont engedélyt adott arra, hogy 1933. június elsejéig az országban tartózkodhassanak, anélkül azonban, hogy foglalkozást üzhethetnének. Negyvenöt kérvényezőnek meghosszabbította engedélyét a bizottság, azzal a joggal, hogy foglalkozásukat gyakorolhassák. A bizottság döntése ellen a munkaügyi felügyelőség útján, a munkaügyi minisztériumhoz lehet felebbezni. Ma egyébként a következő ügyekben döntött a bizottság:

Visszautasították az alábbi kérvényezőket: Ertl Ferenc, Englert János, Hajer Henrik, Kiss Péter, Klemm Mihály, Klein László, Saha Erzsébet, Szilbereisz Ádám, Schimek Richard, Schvalje Péter, Strifler Sebestyén, Schimek József, Schierl Antal, Toischer Károly, özv. Zachariás Mihályné, Aulich Antal, Benkő Pál junior, Benkő Pál senior, Ivanoff Stóian, Kohn Gusztáv, Kaufman Lajos, Rubin Henrik, Weisz Dezső, Weisz József, Witmann Frigyes, Zsilinszki András, Lázár János, Slezak Vincent, Bolyos István, Brabetz Berta, Fischer Sándor, Horváth Sándor, Kemény Béla, Vass János, Fleisz Erzsébet, Goldstein Lajos, Lasso Emil, Proksch Borbála, Proksch Ferenc, Tyukodi Mária, Szabó Nándor, Ventel Adolf, Ventel Alfréd, Weisz Julianna.

1933. június elsejéig az országban maradhatnak, de foglalkozást nem gyakorolhatnak a következők: Allar Rudolf, Bohar Ádám, Ciurik János, özv. Gangl Petronella, Graf Mihály, Grünbaum András, Mórítz József, Nyéki Ferenc, Rudasits István, Schreier János, Stana Mihály, Neustadt Hella, Königsberg Rozália, Stern Emil, Balogh János, Dirner Károly, özv. Gerla Berta, Mertlik Viktória, id. Kicsi Karolina, Gulyás István, Bergman Mária, Machian Giuseppe, Kohlhöfer József.

Tartózkodási engedélyt kaptak 1933. június elsejéig és foglalkozást is üzhethetnek a következők: Gutfelean Péter, Golian Gyula, Gengunov Leonte, Novicov István, Sava Sándor, Fockencov Sidor, Farkas István, Graber Lajos, Kutyei István, Kolesnic János, Lang Samuel, Óvári József, id. Pilinski Pál, ifj. Pilinski Pál, Tavesz János, Petru Dumitro, Dieciak Marie, Drumof Ponef János, Dumitrof Hristo, Frederico Ioan, Raicovici István, Turcsányi József, Aghian Wahram, Ahadni Hadhadurian, Buben Pál, Czikró Mihály, Morvai Pál, Nagy-vagyi Pál, Sofronovici Toma, Stóian Márin, Stóian Iancu, Viciorek Ioan, Brentonico Antal, Bartha Sándor, Cseres Terézia, Eisen Eduard, Fülöp Károly, Melli Avram, Turcsányi József, ifj. Gulyás István, Hici Martin, Ioanovici Ispas, Stoicevici Cristea, dr. Berkovici Ferdinand.

Magyarország költségvetési deficitje hetvenöt millió pengő

Elkészült a hivatalos jelentés
--- Emelkedett az árnívó ---

Budapestről jelentik: A Népszövetség pénzügyi bizottságának magyarországi képviselője, Tyler csütörtök este elkészült jelentésének áprilisi, májusi és júniusi negyedévi jelentésével. A jelentés megállapítja, hogy bár a magyar Nemzeti Bank aranykészletéből bizonyos mennyiséget értékesítettek, mégsem lehetett az 1924-es állami kölcsön kamatait a pengő komoly veszélyeztetése nélkül kifizetni.

A jelentés további részében az országgyűlésben megszavazott 1932-es és 33-as költségvetésre tér ki, amelynek 806 millió pengő állaga az ország mai helyzetében súlyos terhet jelent. Május végéig az adóhátralékok 282 millió pengőt tesznek ki. Aggodalomra ad okot, hogy a magyar árnívó június 30-ig két ponttal magasabb a két év előttinél. A jelentés megállapítja, hogy a költségvetés csökkenése ezidő szerint lehetetlen. A tényleges bevétel csupán 781 millió pengőt tehet ki, ezzel szemben a költségvetés végösszege 806 millióra rug. A je-

Eladó a város bármely részében minden igényt kielégítően nagyobb és kisebb bérházak, magánházak, valamint földök 10-200 katasztr. holdig.
Belvárosi házakra I-ső helyre kölcsönöket kieszközlünk.
„OMNIA“ ingatlanforgalmi iroda, Bulev. Regina Maria (Andrássy-ut) 24. szám, Daciával szemben.

Árukiállítás terve

az aradi ipar és kereskedelem fellendítésére

Közelebb kell hozni a vevőt a termelőhöz — A kiállítás megrendezésére az Aradi Közlönyt kérték fel

Abban, a szinte haldoklóknak, súlyos betegnek, idegileg megtörtnek és a gondokban megrokkantaknak kijáró nyomasztó csendben, amely az aradi piacon uralkodik, amely a valamikor forgalmas és a forgalom egészséges kereskedelmi körforgásának zajával teli üzletek helyiségeit, iparosok műhelyeit és vállalatok irodáit most megüli, szinte törvényszerűen jönnie kellett egy olyan megmozdulásnak, amely valami életet, mozgást igyekszik elérni ennek a városnak tetszhalott gazdasági életébe, el kellett indulnia egy olyan mozgalomnak, amely megkísérel lépéseket tenni azon az uton, amely a termelőtől, a kereskedőtől, az iparostól a fogyasztóhoz vezet, amely jobban mondva meg kívánja rövidíteni ezt az utat és rá akar világítani arra, hogy még a mai viszonyok között is lehet jelenlegi helyzetünkhöz, „zsebünkhöz“ mért áron, tehát olcsón — jól bevásárolni.

Ez a gazdasági szükségesség adott életet annak a tervnek, amelynek célja egy „Aradi árukiállítás“ megrendezése lenne. A terv már régen foglalkoztatja az érdekelteket és ennek egyik sarkalatos és legfontosabb pontja az lenne, hogy minden aradi kereskedelmi és iparág alkalmat kapjon arra, hogy áruit reprezentatív kiállítás keretében bemutassa, anélkül, hogy ezreket kellene áldoznia reklámra, vagy egyéb kiadásokra. Módot nyernének áruik bemutatására azok a kisiparosok is, akik ezt más körülmények között nem tehetnék meg, de természetesen részt vennének a kiállításban mindazok a kereskedők s iparosok, akik súlyt fektetnek arra, hogy a lehető legminimálisabb áldozattal valami történjék, egyrészt a közönség vásárló kedvének felkeltése, másrészt pedig annak demonstrálásának érdekében, hogy a mai viszonyok között fokozottabban kölcsönös szükség, hogy kereskedő és fogyasztó — és így közvetve a termelő is — egymásra találjanak.

A terv megvalósítására, illetve annak megrendezésére publicitásánál fogva az Aradi Közlönyt keresték fel, mint olyan organumot, amely alkalmas arra, hogy a közönség legszélesebb rétegeinek figyelmét felhívja az akcióra és, amely ily módon állandó

kontaktust teremtené a kereskedők és iparosok, valamint a közönség között. Remélhető, hogy a kezdeményezett akció meghozza a kellő eredményt és, hogy ezzel a megmozdulással sikerül nemcsak új életenergiát lehelni Arad gazdasági életébe, de bizonyos fokú forgalmat és üzletet is varázsolni a vevőket oly ritkán látó pultok és áruval megrakott polcok közé.

A megindított akcióval kapcsolatban egyébként Domán Sándor, az Aradi Kereskedelmi Testület elnöke a következő nyilatkozatot tette:

— A legnagyobb meglepéssel fogadjuk mi kereskedők az Aradi Árukiállítás gondolatát. Már régi, kedvenc terve az aradi Kereskedelmi és Iparkamarának, hogy az aradi kereskedőkkel és iparosokkal karöltve, nagyszabású árukiállítást rendezzen. Nagyon örülünk annak, ha a tervet az Aradi Közlöny megvalósítja és ezzel forgalmat, élénkséget varázsol a haldokló piacra. Arad különben kiválóan alkalmas kiállítás rendezésére, ezt bebizonyította az 1925-ben rendezett nagyszerű kiállítás és különösen butoriparával áll az országban első helyen. Egészen természetes, hogy az aradi kereskedők minden támogatást megadnak egy olyan akciónak, amely — mint a tervezett árukiállítás — az itteni piac fellendítését célozza.

Színház — Irodalom — Művészet

* **Heti műsor a Nyári-Szinkörben.** Pénteken nincs előadás. Szombaton, július 30-án este 10 órakor: Tűzmadár. (Közkívánatra: harmadszor.) Olcsó nyári helyárrakkal. Vasárnap, július hó 31-én este 7 órakor: Jó tündér. (Molnár Ferenc világhírű színjátéka. A mozihelyárraknál is olcsóbb helyárrakkal. Jegyek ára: 5. 10. 15 és 20 lej, a legdrágább jegy 25 lej.) Vasárnap, július 31-én este 9 és fél órakor: Pusztai szél. (Hunyady Sándornak, a Fekcaeszárú cseresznye szerzőjének új, óriási hatású darabja. Nagyon olcsó, nyári helyárrak! A heti műsorra tüzött előadások jegyei előre megválthatók nappal a téli színház pénztáránál, este a nyári színházban.

* **Közkívánatra szombaton este is a Tűzmadarat játsza a színtársulat.** Aradra is diadalmasan vonult be Zilahy Lajos „Tűzmadár“ című színjátéka. A színház igazgatósága a többoldali kívánságnak eleget téve, szombaton este megismétli a kitűnő színművet, olcsó nyári helyárrak mellett. Kitűnő programot állított össze az igazgatóság vasárnapra. Délután hét órai kezdettel, Molnár Ferenc színpadon ötletes vigjátéka, a „Jó tündér“ kerül színre. A „Jó tündér“ még alig ismeretes az aradi közönség előtt. Most azonban alkalom kínálkozik, hogy mindenki megtekinthesse Molnárnak ezt a kiváló alkotását, amennyiben most mozihelyárrak mellett kerül műsorra. Legdrágább hely a földszint első soraiban mindössze huszonnéf lej. Vasárnap este 10 órakor Hunyadi Sándor nagyszerű színjátéka, a Pusztai szél kerül műsorra. Jegyek már válthatók a téli színház pénztáránál.

— **Jelentkezés a menyházai kirándulásra.** Az Erdélyi Kárpát Egyesület aradi Czárán Gyula osztálya által rendezendő legközelebbi menyházai kirándulásra eddig hatvanötven jelentkeztek és így három csoport elindítása biztosítva van. A negyedik csoportban még 8-10 személyre van hely. Aki tehát még jelentkezni akarna, ebben a szándékát péntek este 8 órakor az Iparos Otthonban a vezetőségnél szóban vagy írásban bejelentheti. Ekkor mondják meg a többi jelentkezőknek is az összes tudnivalókat.

SPORT KÖZLÖNY

Erdélyi bajnokságot rendeznek az erdélyi sportegyesületek

A Központ által alkotott alapszabályok homályosak — Teljesen érthetetlen a garancia rendeltetése — Távirat Bucurestibe

Tegnap este Aradon járt Balázs Dénes mérnök, a Ripensia igazgatója, aki a Gloria és AMTE által a Nemzeti Bajnokság ügyében megindított akció tárgyalására volt hivatalos. Az érdekelteket két aradi egyesület, valamint a Ripensia megbízottja hosszas megbeszéléseket folytattak az összejövő Nemzeti Bajnokság kérdésében és a szabályokon sok igen fontos változtatásokat akarnak keresztülvinni. Többek között az értekezlet azt határozta, hogy sürgőnyt fognak meneszteni Bucurestibe a Központhoz, hogy a bajnokságok sorolása előtt Aradon, vagy más erdélyi városban hívjanak össze értekezletet, amelyen megtárgyalnák végre komoly formában is a bajnokság ügyeit. A sürgőnyt ma reggel küldötték el Bucurestibe a következő szöveggel: Kérjük a Központot, hogy a legrövidebb időn belül hívjanak össze Aradra, vagy más erdélyi városba értekezletet a Nemzeti Bajnokságban résztvevő egyesületek részére, hogy a küzdelem megindulása előtt tiszta képet lássunk.

A Központ az országos bajnokságokban résztvevő egyesületeket a szabályok megalkotásánál teljesen figyelmen kívül hagyta, úgyhogy je-

lenleg az érdekeltektől klubok a legnagyobb tájékozatlanságban vannak. A megküldött alapszabályok ugyanis nagyon homályosak vannak megalkotva. Egy dolgot említsünk csak meg a sok közül. A szabályokban elő van írva, hogy a résztvevő klubok augusztus 1-ig tízezer lejt tartoznak lefizetni a Központ pénztárába, biztosítékképpen. Hogy ez a garancia mire szolgál, az teljesen érthetetlen. Az aradi ülésen Balázs Dénes megemlítette, hogy ha a Központ nem fogja kérésüket teljesíteni, úgy az összes érdekeltektől erdélyi egyesületekkel felveszik az érintkezést egy esetleges Erdélyi Bajnokság érdekében. Miután a nemzeti bajnokságban a tervek szerint, mint ismeretes, Erdélyből 12 csapat, míg a regátból csupán négy csapat vesz részt, így könnyen megrendezhető egy erdélyi bajnokság. Ez annál is megfelelőbb, miután a régi csapatok közül csupán a Venus az a csapat, amely a drága pénzért program volt.

Nagy érdeklődéssel várjuk a Központnak ezirányú intézkedését és hisszük, hogy a bucarestiek is tisztában vannak azzal, hogy Romániában Erdély vezet a labdarugásban, ellenére annak, hogy az országos bajnokságot bucaresti-i csapat nyerte.

Érdekes játékos-szikipkázás Váradon

A Kolping ruhát adott két játékosnak

Váradról jelentik: Érdekes játékoscsábítás történt a legutóbbi napokban Nagyváradon. Az ügy szereplői a váradai Kolping és két másodosztályú Testvériség-játékos: Millye és Lovász. A két játékost a Kolping intézője át akarta hívni, hogy a Testvériség—Margit a bajnoki mérkőzésen már részt se vegyenek és a Kolping csapatába kérjék igazoltatásukat. Mindezekért 1—1 öltönyt kaptak az egyesülettől, amit a fiuk fel is vettek. Erre azonban a Testvériség is akcióba kezdett és a vezetőség rávette a két játékost, hogy továbbra is az egyesületben maradjanak. Ez sikerült is, de a kapott öltönyt a fiuk viselik. Mindkét egyesület a disztrikthez feljelentést adott be ebben az ügyben.

Ugyálszik Váradon nemcsak a nagy egyesületek között folyik a versengés, hanem már a kicsik is álamatőr alapon szereznek maguknak játékosokat. Ja, Várad mindenben első!

Bulzán és Romanescu a nagyváradai Crisana-hoz szerződött

Szaniszló a váradai Crisana-ban

Váradról jelentik, hogy Bulzán és Romanescu, ismert futballisták, július 25-iki dátummal a váradai Crisana-hoz kérték leigazoltatásukat, ahol, mint az olasz rendszer alapján, szerződést kötöttek. Előbbi az Universitatea-ból, míg utóbbi a NAC csapatából került a Crisana-hoz. Arról is tudni vélnék Váradon, hogy Szaniszló János, a Bohn SC középcsatára, a Kolozsvári Atletikai Club najdani játékos, visszatér Erdélybe és szintén a Crisana-ban óhajt továbbra hódolni a futballmunkának. Amint a fentiekből látható, a váradai román klub komolyan készülődik a Nemzeti Bajnokságra és ezért melegegett így bele a csapat szervezésébe.

O A Gloria valószínűleg Váradon játszik vasárnap. A NAC vezetősége megkeresést intézett a Gloria-CFR-hez, abban az irányban, hogy vasárnap egy barátságos mérkőzést abszolváljon le Váradon. A Gloria vezetősége még nem döntött a meghívás felett, de valószínűleg eleget fog tenni a váradiak kérésének, miután azok a körülményekhez képest, jó anyagi részesedést biztosítanak a vendégeknek.

Bulgária akarja megrendezni a Balkán-kupa-mérkőzéseket jövőre

Szófiából jelentik: A Balkán-kupában győztes bolgár válogatott csapatot a sportkörök és a sajtó még most is ünnepli, sőt a csapat tagjait a király kihallgatáson is fogadta. A sajtó azt követeli, hogy a jövő évi Balkán-kupa mérkőzéseket Szófiában tartsák meg.

Az önkényes beállítással szemben az igazság az, hogy a kupa-bizottság belgrádi ülésén a jövő évi mérkőzések rendezési jogát Romániának adta s a bolgárok csak az esetben juthatnának a megrendezés jogához, ha arról Románia lemondana, ami egyáltalán nem látszik valószínűnek. Románia a fenti kérdésben még nem döntött véglegesen és így a jövő évi Balkán-kupa mérkőzések színhelyét Románia fogja legközelebb eldönteni.

O Az aradi származású Ball lesz az új magyar amatőr-bajnokcsapat főerősége. A Budapesti megjelenő Sporthirlap mai számában megszólaltatta Jánossy Bélát, az új magyar amatőr-bajnokcsapat trénerét Jánossy az interjúban beszámolt a klubnak elért sikereiről és a jövő terveiről, amely szerint az ősszel meginduló bajnokságban szerepeltetni kívánják Bali Ferencet, az aradi származású tehetséges csatárt, aki a Gloria csapatának éveken át a legeredményesebb tagja volt. A tréner szerint ma a Bohn SC-nek a legnagyobb reménységű csatára és miután az ősszel le fog járni az egyévi várakozási idő, így minden további nélkül szerepeltetni fogják.

LOS ANGELESBEN

AZ EGÉSZ ORSZÁGBAN

SPORTKURIRNAK

Az országos jellegű sportlap szerkesztői: **Dr. Erős Vilmos és Dr. Somodi István.**

Felelős szerkesztő és kiadó:

Dr. Somodi András.

Aradi szerkesztője: **Stengl Imre.**

még alig fogják bevonnai az aznapi győzelmek zászlóját, amikor már olvashatja az eredményeket. Románia legnívósabb és legszakaszerűbb szerkesztett sportlapjának, a mindennapos rendkívüli olimpiai számaiban. **Ára: 5.— Lej**

Budapestre utazó olvasóink figyelmébe!

Az „Aradi Közlöny” Budapestben

a következő újságárusoknál kapható

A „Hungaria” nagyszálloda újságárusánál.

A „Oariton” szálloda újságárusánál.

A Keleti pályaudvar főosarnokában levő nagy újságbódében.

Izgalmas mérkőzések a Hellas-tenniszpályán

A mai nap eredményel

A nagy érdeklődéssel kísért Hellas tenisz-mérkőzések mai napja izgalmas mérkőzések jegyében folyt le. Egyetlen zavaró momentum az eső volt, amely megzavarta a mérkőzéseket, úgy, hogy a mai napon a várt döntőmérkőzések sorozata helyett csupán az alábbi eredményeket közölhetjük: **Piláth—Birnfeld: 6:2, 10:8. Piláth—Ritter: 6:1, 6:1. Németh—Klein: 6:3, 1:6, 6:4. Obetkóné—Vámos, Pizo Baba—Weininger: 6:3, 6:4.** Erős küzdelem után a rutinizottabb pár győzött. Az esőzések miatt több mérkőzés nem is volt.

Nagy siker mellett mutatkozott be Mikóczi Genovában

Két héttel ezelőtt indult el Genovába Mikóczi Gyula az AAC válogatott középfedezete, hogy ott a Genova FC-ben arassa továbbra a babérokat. Az előnyösen ismert aradi játékos vasárnap játszót bemutató mérkőzést, amely a teljes siker jegyében folyt le. Mikóczit a megjelent szépszámú közönség meleg ünneplésben részesítette. A mérkőzés végén vállára vette a közönség és az örömtől össze-vissza csókolták. Az ott megjelenő olasz lapok egyöntetűen megállapítják, hogy az egyesület nagyszerű üzletet csinált Mikóczi leszerződésével, akinek fényképét is közölték. A lapok szerint kitűnő játékost ismertek meg Mikócziban, aki úgy fejjel, mint lábbal egyformán megállja helyét a gyepen s azon reményüknek adtak kifejezést, hogy rövid időn belül, annyira kifejlelődhessen, hogy komoly utánpótlása lehet az olasz válogatott együttesnek.

O A váradai Törekvés Temesváron. Váradról jelentik, hogy a Törekvés labdarugócsapat vasárnap Temesváron fog játszani a Kinizsi ellen.

A miniszterium elengedte az ötszáz lejes büntetéseket

azoknak, akik nem szavaztak a választásokon

A választások kiírása után az aradi törvényszék elnöki osztálya külön leiratot kapott az igazságügyminisztertől, amely felhívást tartalmaz arra vonatkozólag, hogy a törvényszék választási irodája külön is figyelmeztesse a város lakosságát, hogy a törvények pénzbüntetést állapítanak meg mindazon választókkal szemben, akik igazolványaikat nem váltják ki és indokolatlanul távol maradnak a választástól. A választások befejezése után az aradi polgármesteri hivatal átiratot kapott a törvényszéktől, amelyben az elnöki osztály összeállította mindazok neveit, akik a községi tanácsok szenátorválasztásánál tartózkodtak a szavazattól és azokat 10.000 lej pénzbírsággal sújtotta. A kimutatást közszemlére való kitétel céljából a polgármesteri hivatal még a tegnapi nap folyamán kifüggesztette.

Annál nagyobb meglepetést keltett az a bizalmas miniszteri rendelet, amelyet most kapott a törvényszék elnöki osztálya és amely utasítja a törvényszéket, hogy a képviselő és szenátorválasztásoknál **le nem szavazott választópolgárok névjegyzékét nem kell elkészíteni, mert a miniszterium minden különösebb igazolás nélkül fölüggesztette a törvény vonatkozó rendelkezésének hatályát.** Ilyen módon tehát mindazok, akik nem gyakorolták szavazati jogaikat a képviselő és szenátorválasztásokon, mentesülnek a törvényben meghatározott 500 lej pénzbüntetés alól.

KÖZGAZDASÁGI KÖZLÖNY

Liszt- és kenyérhiány fenyegeti Aradot

A pékek küldöttsége a városházán — Nem kapnak lisztet maximális áron — A megyei malmok nagy részében szünetel az őrlés —

Ma délelőtt az aradi pékek egy nagyobb küldöttsége kereste fel Botioc Elek dr. városi interimár-bizottsági elnököt, akitől sürgős intézkedést kértek a várost fenyegető kenyérhiány elkerülésére. Elmondották, hogy napok óta nem kapnak a malmoktól maximális áron lisztet, úgy, hogy kénytelenek lesznek be-szüntetni a kenyérsütést. Az interimár-bizottsági elnöke kijelentette a pékeknek, hogy a város haladéktalanul megteszi a szükséges lépéseket a város kenyérellátásának biztosítására, valamint a fogyasztóközönség érdekének megvédésére. Nyomban bizottságot delegált, amely már a mai délelőtti folyamán megkezdte az aradi malmok lisztkészletének felülvizsgálását, amely alkalomból megállapítják, hogy mennyi liszt van Aradon és miért nem kapható maximális áron a liszt. A város álláspontja ebben a kérdésben az, hogy nem emelhető fel a liszt és kenyér ára mindaddig, amíg erre elkerülhetetlen szükség nem mutatkozik. Az árak revíziójára előreláthatólag csak az augusztus elseji maximális ülésen kerülhet sor és addig a város hivatalosan is megállapítja, szükséges-e a lisztárak emelése.

Mint ismeretes, a városi intézmények kenyérszállítója is jelentkezett az interimár-bizottság elnökénél, akinek bejelentette, hogy nem tud kenyeret szállítani, mert nem kap maximális áron lisztet. Botioc dr. közölte, hogy a szállítónak, akinek szerződése van a várossal, mindenképpen biztosítani kell a városi intézmények kenyérszükségletét.

A liszthiány egyébként egyre jobban érezteti hatását Aradon. A nagykereskedésekből eltűnt a liszt és a kis pékek tekintélyes része már be is szüntette a sütést, mivel napi két-három zsákos szükségletüket sem tudják fedezni. A nagyobb üzemmel dolgozó pékek egyelőre régebbi bevásárlásokból származó készletüket dolgozzák fel.

A megyei malmok tekintélyes részében szünetel az őrlés,

csak néhány malom kezdte meg a Regátból, főleg Besszarábiából vásárolt buza őrlését, míg a többiek csak vámörést folytatnak. Szakkörökből egyébként a kérdéssel kapcsolatban a következő információt kaptuk:

— Véleményünk szerint a kérdést csak úgy lehet megoldani, ha a város vezetősége a liszt árát a buza jelenlegi árának megfelelően módosítja. Ugyanez már huszonötödikén meg-

történt Temesváron és már régebben Erdély és a Regát többi városaiban. A malmok mindaddig nem vásárolhatnak a jelenlegi árak mellett, amíg a liszt árát nem veszi a város vezetősége revízió alá, mert különben biztos veszteségnek teszik ki magukat. A gazdaközönséget pedig szintén nem lehet arra kényszeríteni, hogy olcsóbban adja a búzát. A buza ára különben állandó emelkedő tendenciát mutat. Aradon az ő-buza ára már megközelíti az 520 lejt, míg az új-buza a 350 lejt, míg akkor, amikor a lisztárak maximálása történt, 250—300 lej volt egy mázsa buza ára.

Elhangzott az a kívánság is, hogy más városok mintájára a nullás lisztet ne maximalizálják és csak a főző-lisztnél állapítsanak meg maximális árat. A buza ára egyébként a temesvári tőzsdén az elmúlt napokban újabb öt-hatezer lejjel emelkedett vagononként. Julius 27-én a temesvári tőzsdén a következő árfolyamokat jegyezték: ő-buza 450—460 lej, új buza 410—430 lej, tengeri 240 lej, zab 240 lej, árja 210 lej.

Az állami konkurrencia tönkreteszi a romániai favállalatokat

Tönkremennek azonban az állam erdei is — Árlejtésen értékesítse az állam a fatermelést saját erdősegeiből

Általános érdeklődést váltott ki szakkörökben az Aradi Közlöny egyik legutóbbi számának az a cikke, amelyben az ország faiparának katasztrófáját vázoltuk. Az épületpiacon, a deszkaár helyzetéről, valamint arról, hogy az állam konkurrenciája milyen kiszámíthatatlanul káros hatással van nemcsak a magáncégek-re, de magára az államra nézve is, beszélgetést folytattunk egy szakemberrel, aki a kérdéssel kapcsolatban a következőket jelentette ki:

— Tegyük fel — mondotta informátorunk — hogy az állam nem törődve senkivel — a helyzet valóban ez is — saját erdősegeiből a fát saját rezsziben akarja kitermelni, ő akarja piacra hozni, árusítani stb. A kalkuláció ekkor a következő lenne: (Nem tüzfáról, hanem fenyő-épületfáról van szó.) Egy köb-

méter fenyő döntése, eresztése és leszállítása az erdőből a fűrésztelepre legkevesebb 250 lej munkadíjba kerül. Tekintve, hogy egy köbméter fenyőfából, illetve gömbfából csak egy fél köbméter kész deszkaár termelhető ki, a többi értéktelen fűrészporba és hulladékba megy. Hymódon egy köbméter deszka benne van 500 lejbe, ehhez hozzá kell számítani a köbméterenként 250 lej termelési költséget és vasuti fuvarként Aradig 400 lejt, ami összesen 1150 lejt tesz ki. Vagyis egy köbméter deszka Aradon 1150 lejbe kerülne, mintahogy ma ennyit is a fűrészár átlagos napi ára aradi paritás-sal. Felvetődik tehát a kérdés, hogy hol marad a haszon és, ami a legfontosabb, hol van az ugynevezett tőár, az erdő értéke. Emiatt mennek tönkre az összes faipari vállalatok, mert nincs olyan vállalat, amelynek olcsóbb erdeje, gömbfája legyen, mint 250 lej köbméterenként. (Tőár szerint, az állófa, az erdő.) Ha az állam ezt szintén kalkulációba venné, akkor éppen úgy járna, mint az elhaló magánvállalatok. Félő azonban, hogy az illetékesek erre csak akkor fognak rájönni, amikor észreveszik, hogy nincs erdő sem, de haszon sem mutatkozott.

— Nem szabad itt azzal érvelni, hogy a gabonával bevetett földterületek sem hajtának hasznot. Buza minden évben terem, ellenben egy olyan kifejlődéséhez, amelyből deszkát lehet termelni, nyolcvan év kell. Bizza az állam a nagy favállalatokra a fatermelést és erdeit — úgy mint régen — nyilvános árlejtéseken értékesítse. Így legalább a tőár, illetve az erdő értéke (250—300 lej köbméterenként) tisztán a kezében marad. Ha azonban ő maga termel, árusít, akkor nemcsak hogy konkurrenciájával tönkreteszi a magánvállalatokat, de elveszti ezt az összeget is és szinte úgy tesz, mintha készakarva pusztítaná el erdeit.

— A cukorrépatermelők közgyűlése. Az erdélyi Cukorrépatermelők Szövetségének aradi tagozata folyó évi július hó 30-án délelőtt fél 11 órakor a Mezőgazdák részvénytársaság irodahelyiségében évi rendes közgyűlést tart, melyre a szövetség tagjait ezután hívja meg az Elnökség.

Gabona-közraktári jegyek lépnek életbe

Aradon A kormány egységesíti a gabona értékesítést -- Nyolc városban lesznek érvényesek a közraktári jegyek -- Gabona-exportőrök küldöttsége a földművelésügyi és a pénzügyminiszternél

Az utolsó pillanatban hiúsult meg 300 millió lej kiutalása az exportprémiumok kifizetésére

Bucurestiből jelentik: Ma a gabonaexportőrök egy küldöttsége kereste fel Voicu-Nitescu földművelésügyi minisztert, akinek a múlt évről hátralékos exportprémiumok ügyét panaszták fel és kérték a hátralékok sürgős kifizetését, mert a pénzre az új exportkampánynál szükségük van bevásárlások céljából. Voicu-Nitescu földművelésügyi miniszter érintkezésbe lépett Mironescu pénzügyminiszterrel, a kit közben szintén felkeresett a küldöttség és a pénzügyminiszter interveniált a Banca Nationalánál 300 millió lejes kölcsön ügyében, amelyet a nemzeti bank a kenyérbélyegek jövedelme ellenében előlegül volt hajlandó folyósítani. Közben váratlan akadályok merültek fel a fo-

lyósítás körül, mire az exportőrök küldöttsége Vaida miniszterelnököt kereste fel. A miniszterelnök ígéretet tett a küldöttségnek, hogy az ügyet a legelső minisztertanácson letárgyalja és remény van arra, hogy a kérdés kedvező elintézését nyer.

A földművelésügyi miniszteriumban ma délelőtt fontos értekezlet kezdődött a gabonaértékesítés mikénti keresztülviteléről. Valószínűleg közraktári jegyek kibocsátását tervezik, amelynek segítségével országosan egységesítik a gabonaértékesítést. A közraktári jegyek Arad, Temesvár, Brassó, Nagyvárad, Kolozsvár, Bucuresti, Braila és Constanta városokra lesznek érvényesek.

Szigoru óvintézkedések a megyében az állatvész leküzdésére

Beoltják a beteg állatokat

Aradmegye főállatorvosi hivatala ma rendeletet adott ki az állatvész leküzdésére irányuló intézkedések kérdésében. A rendelet szerint az állatokat Németországból hozott szérummal kell beoltani. Szigorúan vigyázni kell arra, — mondja a rendelet — hogy az exportra kerülő állatok teljesen egészségesek legyenek. Azokkal az állatorvosokkal szemben, akik kiviteli engedélyhez jutatták a beteg állatok tulajdonosait, szigorú szabályokkal lépnek fel. Csak abban az esetben adható ki bizonyítványok az egészséges állatok tulajdonosai részére, ha az állatokat 21 napon át felügyelet alatt tartották és kétségbevonhatatlanul beigazolódott, hogy semmiféle betegségük nincs.

Azokon a területeken, ahol állatvész pusztít, a kutyákat az udvaron megkötve kell tartani. Gondoskodni kell a vész által sújtott községekben a patkányok kiirtásáról is, miután ezek nagymértékben járulnak hozzá a vész terjedéséhez. A megyei állatorvosok teherautón járják be a községeket és a megfelelő szérummal beoltják a beteg állatokat. Azokat a teherautókat, amelyen állatokat szállítanak, sürgősen fertőtleníteni kell.

Negyvenöt aradi autótulajdonos adóhátraléka

Aki nem fizeti ki a hátralékos adót, szoros zár alá veszik autóját

A pénzügyminiszterium a közelmúltban leiratot intézett a pénzügyigazgatósághoz, amelyben értesítette, hogy átiratban kérte föl az aradi rendőrprefekturát arra, hogy támogassa a pénzügyigazgatóságot az autótulajdonosok ellenőrzésében. A rendelet szerint a pénzügyigazgatóság illetékes ügyosztályának meg kell tenni a szükséges intézkedéseket arra nézve, hogy az adóhivatalok agensei állandóan ellenőrizzék úgy a luxus, mint a teherautókat és autokamionokat, valamint a motorbicikliket is, hogy azok tulajdonosai eleget tettek-e adófizetési kötelezettségeiknek. A rendelet szerint az agenseknek nemcsak azt kell ellenőrizni, hogy az autó forgalmi adóját befizette-e annak tulajdonosa, hanem azt is, hogy *egyéb adó tartozása van-e*, mert ebben az esetben jelentést kell tenni erről a pénzügyigazgatóságnak. A jelentés alapján azután a pénzügyigazgatóság értesíti az aradi rendőrprefektúra autó-ügyosztályát, amely az adóhátralékos autótulajdonostól bevonja a hajtási igazolványt és leszereli az autó rendszámát.

Az aradi pénzügyigazgatóság második körletti adóhivatala a rendelet alapján most állította össze azoknak az autótulajdonosoknak a neveit, akik adóhátralékban vannak. Összesen 45 autótulajdonos neve szerepel a kimutatásban, akiket előbb a pénzügyigazgatóság a hátralékos adók rendezésére szólít fel s amennyiben a meghatározott ideig a fizetési felhívásnak eleget nem tesznek, úgy a kimutatás alapján a rendőrség teszi meg a szükséges intézkedéseket. Az adóhivataltól nyert információk szerint az adóhivatal nem elégszik meg a hajtási igazolvány, valamint rendszám bevonásával, hanem a forgalomból kivont autót szoros zár alá veszi és a pénzügyigazgatóság épületében helyezi el mindaddig, amíg a tulajdonosa nem rendezi hátralékait.

Rádió műsor

— Romániai időszámítás. —

PÉNTEK, JULIUS 29.

Bucuresti. 13. Gramofon 14. Gramofon. 18. Katonazene. 20.40. Gramofon 21. Színház. 21.45. Könnyű és román zene. — Budapest I. 11.15. A József nádor 2. honvédegyeztetett fuvózenekarának hangversenye. 2. Déli harangszó az egyetemi templomból, időjárásjelentés. 2.05. Ifj. Suki Tóni és cigányzenekarának hangversenye. 7. Az Országos Postászenekar hangversenye a margitszigeti Márkus-étteremből. 9. Zsámboki Miklós gondolkodóhangversenye. 10.50. A Magyar Zenebarátok Egyesületének hangversenye a Halászbástyán. 13.25—3. Gramofonhangverseny. — Bécs. 13.30. Faltl-zenekar. 14.40. Pataky Kamján gramofonlemez. 15.10. Operarészlet Gramofon. 18.30. Haydn-ünnep Eisenstadtról. 19. Tánc gramofon. 20.45. A wien szimfonikusok szór. zenéje Kostler tenoristával. — Belgrád. 13. Rendőrzezenekar. 14. Gramofon. 19. Gramofon. 19.30. Rendőrzezenekar. 22. Gramofon. 22.30. Stojanovics-négyes hangversenye. 23.15. Dupska Adamovits énekesnő dalestje. 23.45. Fuvólaghangverseny. Utána: divatos dalok. 0.30. Cigányzene. — Berlin. 18.20. Dalok. 20. Komor Géza zenekara. 22. Kamarazene. Majd: Szór. zene. — Kassa. 13.30. Gramofon. 14.30. Rendőrzezenekar. 15.35. Gramofon. 16.30. Hemerka-zenekar hangversenye. 17.30. Gramofon. 19. Pozsony. 21.45. Prága. Leipzig. 18.30. Bécs. 19. Szimfonikusok szór. zenéje. 23.30. Kézzongorás verseny. Majd: Tánczene. — Osló. 20.30. Operett-dalok. 22. Szoprán- és orgonaverseny a nidarosi székesegyházból. — Pozsony. 20.20. Gramofon. 21. Rendőrzezenekar fuvózenekara. — Prága. 8.15. Zenés ébresztő. 13. Gramofon. 14.15. Gramofon. 14.30. Szalonzene. 15.40. Gramofon. 19.45. Gramofon. 20.15. Gramofon. 21. Dalok és áriák régi mesterektől. — Róma. 19.30. Vokál-hangverseny. 19.45. Zenekari hangverseny. 22.45. Zenekari hangverseny. 23.30. Szimfonia. Utána: Tánczene. — Svájc. aleman adó. 10. Népszerű est. 23.45. Tánczene. — Varsó. 19. Könnyű z. 20.20. Kávéházi zene. 22. Szimfonikus hangverseny.

SZOMBAT, JULIUS 30.

Bucuresti. 13. Gramofon. 14. Gramofon. 18. Sibiceanu-zenekar: Könnyű és román zene. 9.10. Sibiceanu-zenekar. 20.40. Gramofon. 21. Gitár zene. 21.30.

Vidám óra. 21.45. Luca-zenekar: Román zene — Budapest I. 11.15. Hangverseny. 1.10. Nemzetközi vízjelezőszolgálat. Vízállásjelentés magyarul és németül. 115. A rádió ifjúsági felőrája. 2. Déli harangszó az egyetemi templomból, időjárásjelentés. 2.05. A Mándits-szalonzenekar hangversenye. 4.45. Hírek, Élelmiszerárak, piaci árak, árfolyamhírek. 6. A „Rádió Élet” gyermekjátzóórja. 7. „Magyarország madarai.” Réz Endre felolvasása. 7.30. Nyilas Pista és cigányzenekarának hangversenye. 8.30. Mit üzen a rádió. 9.30. Tóth Lila cimbalomhangversenye. 10. Az Operaház tagjaiból alakult zenekar hangversenye. — Budapest II. 8.30—9.15. Columbia gramofonhangverseny. — Bécs. 13.30. Wolfsthal-zenekar. 15.45. Toti da Monte gramofonlemez. 17.15. Híres művészek gramofonlemez. 18.30. Öröm és humor a zenében. 19. Szór. zene. Közrem. a Gangelberger-zenekar Lenz és Scheimbauer énekesekkel. 21.05. Winkler cselló és Schmidt zongoraművész. — Belgrád. 14.05. Rendőrzezenekar. 20. Dalosverseny. 22. Mascagni: Parasztszünet című opera ismertetése és gramofon. — Berlin. 18.05. Szór. zene. 20.30. Schumann dalciklus. 22. Mandolin-, harmonika- és citera-hangverseny. Majd: Tánczene. — Kassa. 13.30. Gramofon. 14.30. Rendőrzezenekar. 16.30. Pozsony. 20. E. (A csehszlovák határ gazdasági jelentősége.) 20.30. Gramofon. 21. Prága. — Milano. 19. Tánczene. Triest: Könnyű zene. 21.05. Zenekari hangverseny. Triest: Ötös. 22.45. Pizzetti: Abrahám és Izsák; zenés szimfonia. Gramofon. 1. Gramofon. 1.05. Tánczene. — Prága. 6.45. Zenés ébresztő. 12. Mor-Ostrava. 13. Gramofon. 15.40. Gramofon. 16.30. Pozsony. 20.30. Németnyelvű előadás indiánokról (eredeti mexikói gramofonlemezekkel. 21. Fuvózenekar. 22. Voldán zene. — Róma. 19.30. Vokál-hangverseny. 19.45. Zenekari hangverseny. 22.45. Pizzetti: Abrahám és Izsák gramofon. — Svájc. aleman adó. 18.30. Harmonika. 20.30. A leukibetegségek gyógyítása. 21. Harangszó. 21.30. Szór. zene. 22. Citera z. 22.30. Müllerr a könyvelő, egy leépített passziója 8 képben. 23.45. Citera. Utána: Tánczene. — Varsó. 19. Zenekari hangverseny. 20.10. Helyszíni közv. a varsói királyi váról. 20.45. Tánczene. 22. Könnyű zene énekszámmal. 0.05. Chopin művel, zongoraverseny. 0.50. Tánczene.

A szerkesztésért

STAUBER ISTVÁN
föld.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Az apróhirdetések díját ezavak szerint számítjuk. Minden szó 4 lej. A legkisebb hirdetés ára 10 szóig 40 lej. A kiadóhivatal fenntartja magának a jogot, hogy az olyan apróhirdetés szövegét, amely eredeti alakjában nem közölhető, megváltoztassa. Az apróhirdetéseket előre kell fizetni.

Apróhirdetéseket este **10** óráig vesznek fel az Aradi Közlöny kiadóhivatalai. - Telef.: 151

LEVELEZÉS.

„ŐSZI RÓZSA” jelizére levél van az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. Kérem sürgősen átvenni. 2447

ALKALMAZÁS.

INTELLIGENTES deutsches Fräulein oder Dame wird zu einem vierjährigem Mädchen gesucht. Str. Cloaca 12. I. 8.

LAKÁS.

EGY 14 MÉTER HOSSZU parkettás terem, szinpad, mellékhelyiségekkel, parkirozott udvarral, kiadó. Tánciskolának, egyesületnek kiválóan alkalmas. Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 2448

UJONNAI: festett modern lakások bérbeadók Bulevardul Carol 70. 2394

EGY. HÁROM és NÉGYSZOBÁS lakások és üzlethelyiség kiadók az Ortutay-palotában. 2398

EGY-KÉT és háromszobás lakás kiadó. Bővebbet: az Aradi Közlöny fiókiadóhivatalában, a Minorita templommal szemben.

KÉTSZOBÁS, konyhás I-ső emeleti lakás a Szabadság-tér sarkánál kiadó. Cím az Aradi Közlöny fiókiadóhivatalában, a Minorita templommal szemben.

EGYSZOBÁS, konyhás lakás főterem kiadó. Cím az Aradi Közlöny fiókiadóhivatalában, a Minorita templommal szemben.

KIADÓ a volt Szabadság-tér közvetlen közelében 2 szoba, előszoba, konyhából álló lakás. Bővebbet: az Aradi Közlöny fiókiadóhivatalában, a Minorita templommal szemben. 800

Baross-parkra nyíló

I. em. erkélyes 8 szoba, fürdőszoba, stb., gyönyörű tiszta modern lakás kiadó. — Ugyanott száraz, betonozott pince kiadó. Bulev. Dragalina No. 14. 2442

Háromszobás lakás

összes mellékhelyiségekkel
kiadó

v. Szent István-uca 15. szám.

Hirdessen az Aradi Közlönyben!

VÉTEL ÉS ELADÁS.

ANTIK SZEKRENYEK, szekreteres comód, antik asztalok, vitrinek, márványszobrok, festmények, scheslon, faragott garnitúra, keleti szőnyegek, hegedűk, márvány mosdó, pleed, ágvak, asztalok, székek, szobaberendezések, zsolnai és japán vázák, gobelin képek, kézimunkák, dísztárgyak, porszívógép, álló villanylámpák, faragott tükörrámák, ékszerek, fali vitrin, könyvtaedények stb. eladók. — SALGÖNÉ bizománvi üzlete, Str. Horia I. (Széchenyi-uca) Neuman-pal. 1000

ÚJ ÜZLETBERENDEZÉS jutányos áron eladó. Megtekinthető: Bul. Reg. Maria 19. ház mesternél.

HASZNALT, kintű állapotban levő bicikli jó gumikkal, megvételre kerestetik. Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 100

Keresek

8x4 vagy 2 1/2 x 3 1/2 mtr-es hazai perzsa szőnyeget, ezüst oukortarját, (álcát, dísztárgyat, keleti perzsa szőnyeget, minden méretben. Kölcsönöket közvetíték havi 2% mellett arany-, ezüsttárgyakra, textilárura, varrógépekre, gramofonokra, stb. „ARS” biz. üzlet Str. Eminescu 80., Ortutay-palota.

GUMMICSÖVEI kertlocsolásra, 25—30 folyómétert, kintű állapotban, keresek, ár megjelölését kérem. Címeket az Aradi Közlöny kiadóhivatalába kérek. 200

ÜZLETEK.

KÖZPONTBAN üzlethelyiség raktárral, előnyösen kiadó, ugyanott komplett borbélyberendezés olcsón eladó. Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 2448

ÜZLETHELYISÉG a v. Szabadság-tér sarkánál, azonnalra kiadó. Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában.

Beraktározást

nagyon olcsón, száraz, betonozott emeletes raktárházunkban olcsón vállalunk. „COMISIO”, Bul. Regele Ferdinand 21. szám.

Menyháza fürdő

Kurszalón étterme

Szőnyi Lajos vezetésével

I. rendű konyha, francia szakáccsal.

Polgári árak!

Az Aradi Közlöny előfizetőinek

(a kiadóhivatal igazolása mellett)

50 lejért, reggeli, ebéd, vacsora.

Reggeli: Kávé kalácsal.

Ebéd: Leves, sült, főzelék vagy savanyu, tézta vagy gyümölcs.

Vacsora: Sült savanyúsággal.

Cukrászda! Cigányzene!

HUNGARIA

Nagyszálloda

BUDAPEST,

a Dunaparton. Előkelő otthon! Polgári árak!
Távíratcím: „HUNGARIOTEL”.

A menyházai nyaralók

és kirándulók figyelemébe!

Aki jól, olcsón akar étkezni, keresse fel a

KAUFMANN-vendéglőt.

Kitűnő házikoszt.